

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om registrering av fordon och lag om ändring av fordonslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås en lag om registrering av fordon. Det föreslås också att de bestämmelser om registrering av fordon som finns i fordonslagen ändras. Även paragrafen om ändringssökande i fordonslagen ändras. Den gällande lagen om registrering av fordon upphävs.

Möjligheten att använda elektroniska tjänster vid registrering av fordon utvidgas. Med några få undantag ska registreringen av ett

fordon kunna skötas helt och hållet elektroniskt i framtiden. Dessutom ska det parallellt med de handlingar i pappersform som visar äganderätten till fordonet tas i bruk ett elektroniskt certifikat som ges ägaren av fordonet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 november 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÅGE	3
2.1 Lagstiftning och praxis	3
2.2 Internationell lagstiftning och EU-lagstiftning	6
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	6
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	8
4.1 Ekonomiska konsekvenser	8
4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	9
4.3 Konsekvenser för miljön	11
4.4 Samhälleliga konsekvenser	11
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	12
DETALJMOTIVERING	15
1 LAGFÖRSLAG	15
1.1 Lag om registrering av fordon	15
1.2 Fordonslagen	23
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER	29
3 IKRAFTTRÄDANDE	29
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	29
LAGFÖRSLAG	32
om registrering av fordon	32
om ändring av fordonslagen	36
BILAGA	39
PARALLELLTEXT	39
om ändring av fordonslagen	39

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

I lagen om registrering av fordon (1100/1998) föreskrivs det om anordnande av registreringsverksamhet. Med registreringsverksamhet avses att ta emot registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd för fordon, att i fordonstrafikregistret föra in uppgifter som gäller registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd samt trafikförsäkring i anslutning till dem eller uppgifter som i övrigt gäller ett fordon, att överlåta registreringsskyltar och registreringsintyg samt att sköta andra uppgifter i anslutning till registrering av fordon och utfärdande av förflyttningstillstånd.

Vilka registreringsuppgifter Trafiksäkerhetsverket får skaffa hos utomstående tjänsteleverantörer, nedan *avtalsregistrerare*, föreskrivs noggrannare i den föreslagna nya lagen om registrering av fordon än i den gällande lagen. Hos avtalsregistreraren får Trafiksäkerhetsverket endast skaffa sådana assisterande tjänster för anordnande av registreringsverksamhet som inte inbegriper provnings- och bestämmanderätt. I den föreslagna lagen definieras också närmare de krav som gäller avtalsregistreraren samt föreskrivs om de krav som gäller de personer som utför registreringsuppgifter. I lagen föreskrivs även om det ändringssökande som gäller registreringsbeslut. För närvarande föreskrivs det om detta i fordonslagen (1090/2002). I flera bestämmelser i lagen görs dessutom preciseringar av teknisk natur. Med anledning av de ändrade paragrafernas antal har man ansett det nödvändigt att reformera lagen om registrering av fordon i sin helhet.

Det föreskrivs om registrering av fordon i fordonslagen. Utgångspunkten vid registrering av fordon har varit att den som gör registreringsanmälan eller hans eller hennes ombud har varit tvungen att lämna in registreringsanmälan personligen till den som är behörig att utföra registreringen. Registrerings-

anmälan har krävts för att meddela behövliga uppgifter för första registrering av fordon och ändringar av dessa uppgifter samt för avställning och påställning av fordon samt slutlig avregistrering. År 2010 blev det möjligt att göra registreringsanmälningar gällande påställning och avställning av fordon samt om försvunna fordon via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst.

Det föreslås att fordonslagen ändras så att möjligheten att göra registeranmälan elektroniskt utvidgas. Registreringsintygets anmälningssdel, dvs. del II, ska inte längre behövas vid registeranmälan, utan registreringsanmälan ska kunna göras även genom att använda en fordonsspecifik kod, dvs. ett certifikat, som fås av Trafiksäkerhetsverket. Det föreslås att skyldigheten att medföra den tekniska delen av registreringsintyget, dvs. del I, i inrikes trafik ska slopas. Registreringsintyget ska inte heller längre skrivas ut automatiskt i samband med registreringen. På begäran får kunden del I av intyget dock utan avgift. I fråga om bussar samt lastbilar och tillhörande släpvagnar vars totalmassa överstiger 3,5 ton slopas den automatiska utskrivningen av del I av intyget samt skyldigheten att medföra denna under körning även i inrikes trafik först den 1 januari 2017 efter övergångsperioden.

Det föreslås också att en registreringsanmälan om avställning och påställning av fordon ska kunna göras om samtliga fordon, även om fordon i kategori L, t.ex. motorcyklar eller mopeder. Även paragrafen om ändringsökande i fordonslagen ändras.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Anordnande av registreringsverksamhet

År 1966 överfördes fordonsregistreringen från länsstyrelserna till Bilregistercentralen

som bildades samma år. Mottagandet av registreringsanmälningar överfördes från polisen till post- och besiktningsställena år 1989 i syfte att modernisera och förbättra kundservicen. Senare avstod man från postkontoren såsom mottagningsplatser för registreringsanmälningar. År 1991 fick man ett system för direktregistrering och bilaffärer, försäkringsbolag och finansieringsbolag fick begränsad rätt att införa fordon i fordonsregistret.

Då konkurrensen inom besiktningsverksamheten inleddes 1994 blev det fordonsförvaltningen som fick till uppgift att sköta vägtrafikens informationssystem och således också fordonsregistret. Det nya ämbetsverket behandlade de ärenden gällande registerförandet som var av avsevärd principiell betydelse. Bilregistercentralen var dock fortfarande den enda egentliga instans som skötte registreringsärenden i och med att den tog emot registreringsanmälningarna, införde uppgifterna i fordonsregistret, överlät registerutdrag, registreringsskyltar och registeruppgifter samt skötte övriga informationstjänster. De myndighetsuppgifter som sköttes vid Bilregistercentralens huvudkontor och som gällde upprätthållandet och utvecklandet av informationssystemet för vägtrafik, registreringen av fordon och körkort samt fordonsbeskattningen överfördes till Fordonsförvaltningscentralen från ingången av 1996 och hördes således till statens myndighetsverksamhet efter det.

De registreringsuppgifter som utfördes vid Bilregistercentralens besiktningsställen överfördes 1996 med stöd av koncessionen för besiktnings- och registreringsuppgifter. Med lagen om koncession för besiktning och registrering av fordon (1593/1995) nådde de privata besiktningsställena när det gäller fordonsregistreringarna samma ställning som Finlands Bilbesiktning Ab:s besiktningsställen då samtliga besiktningsställen fick rätt att ansöka om koncession för utförande av registreringsuppgifter. I förordningen om registrering av fordon (1598/1995), nedan registreringsförordningen, föreskrevs det om direktregistrering av fordon och direktregistreringstillstånd (8 kap.). Direktregistrering innebar att registeruppgifter om fordon infördes i fordonsregistret av företagen med direktregistreringstillstånd via deras egna in-

formationssystem. Fordonsförvaltningscentralen beviljade direktregistreringstillstånd till de bilaffärer, försäkringsbolag, besiktningsförrättare och finansieringsbolag som var tillräckligt tillförlitliga, som hade ett sådant informationssystem som möjliggjorde sådan registrering och som hade förutsättningar för ett ändamålsenligt direktregistreringsförfarande för registeranmälan. Förordningen innehöll även en specifikation om hurdana registreringar de olika tillståndsinnehavarna fick utföra.

År 1998 separerade man lagstiftningen om fordonsregistreringsverksamheten från den som gällde besiktningsverksamheten, och införde en helt ny lag om registrering av fordon. Registreringsförordningens 8 kap. upphävdes. Med stöd av den nya lagen kunde Fordonsförvaltningscentralen skaffa registreringstjänster hos utomstående tjänsteleverantörer genom avtal i stället för att bevilja koncessioner.

Fordonsförvaltningscentralens uppgifter överfördes till Trafiksäkerhetsverket i samband med ämbetsverkets bildande 2010 (RP 142/2009 rd). För närvarande svarar således Trafiksäkerhetsverket för anordnandet av registrering av fordon. I det avtal som ingås med avtalsregistreraren avtalas om omfattningen av och villkoren för registreringsuppgifterna. Till sin karaktär är avtalet ett förvaltningsavtal.

Trafiksäkerhetsverket har ingått avtal om registrering av fordon bl.a. med företag som bedriver besiktningsverksamhet, bilaffärer, försäkringsbolag och finansieringsbolag. För närvarande har verket registreringsavtal med 85 besiktningsföretag, 10 försäkringsbolag och 180 bilaffärer eller finansieringsbolag vilka bedriver registreringsverksamhet. Dessutom har Trafiksäkerhetsverket ingått registreringsavtal med försäkringsbolags franchisingföretag. Antalet sådana avtal är i nuläget cirka 400. Trafiksäkerhetsverket har således sammanlagt cirka 680 avtal med olika bolag. Besiktningsföretagen har cirka 330 ställen där det är möjligt att göra en registreringsanmälan. Försäkringsbolagen och deras franchisingföretag har sammanlagt cirka 900 ställen med registreringsverksamhet. Bilaffärerna och finansieringsbolagen har sammanlagt 500 ställen som utför registreringar. I

Finland finns det således utspritt över hela landet sammanlagt cirka 1730 verksamhetsställen som tar emot registreringsanmälningar. I Norra Finland finns det dock färre verksamhetsställen än i de stora städerna i Södra Finland.

Avtalsregistreringsmodellen har ökat utbudet av fordonsregistreringstjänster samt gjort dem mer lättillgängliga. Detta har möjliggjort tillämpningen av principen om en enda kontaktpunkt vid skötseln av registreringsärenden. Exempelvis ett försäkringsbolag kan sköta registreringen av ett fordon samtidigt som den trafikförsäkring som krävs för registreringen av fordonet säljs till kunden. Besiktningsställena kan sälja trafikförsäkringar i samband med registreringsverksamheten. Ett finansieringsbolag kan sköta registreringen av fordonet för kundens räkning efter att finansieringen upphört. En bilaffär kan sköta registreringarna av de fordon som den köper och säljer. I och med användningen av avtalsregistrerare kan medborgarna dessutom sköta sina fordonsregistreringsärenden nära sin egen boningsort.

Anordnandet av registreringsverksamheten har inte utvärderats efter grundlagsreformen år 2000. Lagändringen anses behövlig särskilt med hänsyn till den bestämmelse om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter, som finns i 124 § i grundlagen. Avtalsregistrerarnas uppgifter och de krav som gäller dem behöver definieras närmare. Den gällande lagen innehåller inte heller något krav på de personer som utför de enskilda registreringarna eller någon bestämmelse om att Trafiksäkerhetsverket är skyldigt att säga upp eller häva avtalen med sådana parter som inte längre uppfyller kraven i lagen. Ändringssökandet behöver ändras därför att bestämmelserna om omprövningsförfarandet för registreringsbeslut för närvarande finns i lagen om registrering av fordon, medan bestämmelserna om ändringsökandet finns i fordonslagen.

Registrering av fordon

I kap. 8 i fordonslagen föreskrivs det om registrering av fordon. I kapitlet finns bl.a. bestämmelser om vem som är skyldig eller har rätt att anmäla fordonets registeruppgifter

samt om de sätt på vilka registeranmälan kan göras. I kapitlet bestäms också om registreringsintyg. Närmare bestämmelser om registeranmälan, registreringshandlingar och registreringsskyltar finns i registreringsförordningen.

I enlighet med vad som föreskrivs om tillämpningsområdet i 1 § i fordonslagen gäller registreringsskyldigheten registreringen av de fordon som används på vägar som avses i vägtrafiklagen (267/1981) och på andra platser, med de undantag som föreskrivs i 2 § i en annan lag. År 2007 togs ett nytt registreringssystem i bruk, enligt vilket ett fordon införs endast en gång i fordonstrafikregistret i samband med första registreringen. Mellan första registreringen och den slutliga avställningen kan registreringsanmälningar om förändringar under användningen av fordonet göras. Avställning och påställning av fordon utgör sådana förändringar. Den slutliga avställningen av fordonet antecknas i registret först efter att fordonets skrotningsintyg har lämnats in eller fordonet har förstörts. I fråga om fordon i kategori L, t.ex. motorcyklar eller mopeder, kan anmälan om avställning av fordon göras endast i de särskilda undantagsfall som bestäms i lag.

Enligt 64 § i fordonslagen ska ett fordon som ska användas i trafik registeranmälas, och ändringar av fordonets registeruppgifter anmälas för registrering. Ägaren och innehavaren av fordonet är skyldiga att anmäla registeruppgifter och ändringar av dem för registrering i fordonstrafikregistret. Registreringsanmälan ska göras hos den som utför registreringar, dvs. Trafiksäkerhetsverket eller avtalsregistreraren, personligen eller av ett ombud. Ett bemyndigande att genom statsrådets förordning utfärda bestämmelser om när registeranmälan får göras via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst fogades 2012 till paragrafen. Enligt 4 a § i registreringsförordningen kan en registreringsanmälan om avställning, om påställning samt om förvunnet registreringsintyg göras via en elektronisk tjänst. Även förändringar som gäller den som ansvarar för användningen av fordonet kan anmälas via en elektronisk tjänst. Övriga registreringsanmälningar ska göras personligen.

Ett registreringsintyg utfärdas enligt 66 a § i lagen när ett fordon registreras första gången, när en ändringsregistrering görs och när ett fordon avställs eller påställs. Del I av det senast mottagna registreringsintyget ska medföras i fordonet under körning. När fordonets registreringsanmälan görs personligen, ska den enligt 4 § i registreringsförordningen göras med registreringsintygets anmälningsdel, dvs. del II, som enligt 6 § 2 mom. i förordningen ska undertecknas. Vid slutlig avställning ska däremot ett skrotningsintyg visas upp. På grund av kravet i fråga om att medföra registreringsintyg har den elektroniska handläggningen utvidgats endast inom de tre kategorier som nämns ovan. Liksom i registreringsintygets del II krävs det vid en första registrering och en ändringsregistrering en utredning om äganderätten till fordonet, så att man kan försäkra sig om att den som gör registeranmälan har rätt att göra denna anmälan.

Antalet registreringsanmälningar uppgår årligen till över 2 miljoner. För närvarande görs 12 % av registreringsanmälningarna i försäkringsbolag, 58 % på besiktningsställen, 19 % i bilaffärer, 2 % i finansieringsbolag och 3 % på andra sätt. Endast 6 % av registreringsanmälningarna görs via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst. I nuläget tillhandahålls således tjänsten personligen, eftersom största delen av anmälningarna inte kan göras elektroniskt. För att förbättra tillgången till tjänsterna samt registreringsverksamhetens kostnadseffektivitet behöver detta ändras.

2.2 Internationell lagstiftning och EU-lagstiftning

EU-lagstiftning om registrering av fordon finns inte för närvarande, och inte heller konventioner som är bindande för Finland. Bestämmelser om fordons registreringshandlingar finns dock i rådets direktiv 1999/37/EG. Enligt artikel 1.1 i direktivet ska direktivet tillämpas på de handlingar som medlemsstaterna lämnar ut vid registrering av fordon. Artikel 3.1 i direktivet förpliktar medlemsländerna att utfärda ett registreringsbevis för sådana fordon som ska registreras enligt nationell lagstiftning. Enligt ar-

tikel 4 i direktivet ska det registreringsbevis som utfärdas av en medlemsstat erkännas av de övriga medlemsstaterna för identifieringen av fordonet i internationell trafik eller för ny registrering av fordonet i en annan medlemsstat. I bilagorna till direktivet anges de uppgifter som ska ges i del I och del II. Enligt artikel 5.1 i direktivet kan medlemsstaterna kräva att föraren medför del I av registreringsbeviset för att kunna identifiera ett fordon i vägtrafik.

Rådets direktiv 1999/37/EG har ändrats genom kommissionens direktiv 2003/127/EG. Bilagorna till direktivet anpassades till den teknologiska utvecklingen genom att det blev möjligt att utfärda registreringsbevis i form av smartkort försedda med en mikroprocessor såsom ett alternativ till pappersbevisen. Sådana smartkort har inte tagits i bruk i Finland. Direktivet ändrades på nytt genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/46/EU av den 3 april 2014. De ovan nämnda bestämmelserna ändrades inte. Ändringarna hänförde sig dock delvis till digitaliseringen av registreringsprocesserna. Enligt skäl 6 i direktivet bör direktivet inte hindra en medlemsstat från att betrakta den elektroniska datauppsättning som förvaras av dess behöriga myndighet som den huvudsakliga källan till informationen om ett fordon som registrerats på dess territorium.

En internationell konvention som är bindande för Finland är den i Wien år 1968 ingångna konventionen om vägtrafik (FördrS 30/86). Enligt artikel 38 i den konventionen ska motorfordon och andra än lätta släpvcagnar som kopplas till dem vara registrerade av något land eller av någon del av ett land som är part i konventionen. Dessutom ska motorfordonsföraren medföra ett registreringsbevis i internationell vägtrafik. I konventionen fastställs minimikraven på de uppgifter som ska uppges i beviset. Konventionen ändrades 1993 och 2005, men den förpliktelse som finns i artikel 35 ändrades inte.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Lag om registrering av fordon

Registreringsuppgifterna är sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen. Syftet med propositionen är att utfärda närmare bestämmelser om vilka uppgifter som får utföras av Trafiksäkerhetsverkets avtalsregistrerare samt om villkoren för dessa uppgifter. I propositionen föreslås det att det utfärdas en helt ny lag om registrering av fordon och att den gällande lagen med samma namn upphävs.

Grunderna för anordnandet av registreringsverksamhet ändras inte i den föreslagna lagen. Som hittills ska det avtalas om registreringsuppgifterna genom avtal med avtalsregistrerarna. Lagen ska dock innehålla bestämmelser som noggrannare än tidigare anger vilka assisterande uppgifter som får överföras till avtalsregistrerarna. Trafiksäkerhetsverket ska fatta registreringsbesluten. Dessutom ska lagen innehålla en särskild bestämmelse om att avtalsregistreraren inte får ta emot och registrera sådana registreringsanmälningar som inbegriper prövningsrätt. Avtalsregistreraren ska inte t.ex. bedöma om förutsättningarna för registrering uppfylls eller om registreringshandlingar eller äganderätter är äkta. Om det finns oklarheter i registreringshandlingarna ska avtalsregistreraren överföra registreringsuppgiften till Trafiksäkerhetsverket.

För att säkerställa att registreringsuppgifterna sköts på behörigt sätt, föreslås det också en precisering av hur tillförlitligheten hos avtalsregistrerarna och hos deras anställda som sköter registreringsuppgifter ska bedömas. Enligt förslaget ska en person anses vara tillförlitlig, om denne inte genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller under de senaste tre åren inte har dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet. Personen anses inte heller som tillförlitlig, om han eller hon i övrigt, genom sin tidigare verksamhet, har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet.

Enligt den föreslagna lagen ska i framtiden även privata näringsidkare få bedriva registreringsverksamhet i fråga om fordon. Särskilt försäkringsförmedlarna kan också bestå av privata näringsidkare under firma, och

därför föreslås det att den avgränsning som för närvarande gäller sammanslutningar och inrättningar slopas.

Det föreslås att Trafiksäkerhetsverket ska vara skyldigt att via sin elektroniska nättjänst tillhandahålla information om de avtalsregistrerare med vilka verket har ett giltigt avtal. Syftet är att förbättra medborgarnas möjligheter att få information om var det finns tillgång till registreringstjänster.

Fordonslagen

Det huvudsakliga syftet med ändringen av fordonslagen är att göra registeranmälan i fråga om fordon enklare och öka registreringsverksamhetens kostnadseffektivitet. Detta syfte ska särskilt nås genom att öka möjligheterna att sköta registeranmälan elektroniskt utan pappershandlingar. Det ska fortfarande vara en skyldighet att göra en registeranmälan. Om möjligheterna att använda en elektronisk tjänst ökar kommer behovet av personlig betjäning att minska. Möjligheten till personlig betjäning ska dock bibehållas.

Registeranmälan ska kunna göras på två sätt: genom självbetjäning via Trafiksäkerhetsverkets eller en avtalsregistrerares elektroniska tjänst eller personligen hos en avtalsregistrerare. Då när Trafiksäkerhetsverket kan utreda förutsättningarna för registrering elektroniskt är det i praktiken alltid också möjligt att göra registeranmälan genom självbetjäning. För att möjliggöra elektronisk handläggning ska det i lagen bestämmas om certifikat samt om skyldigheten att överlåta certifikatet när fordonet får en ny ägare. Med certifikat avses den identifieringskod som visar äganderätten till fordonet och som beviljas av Trafiksäkerhetsverket. Registreringsförordningen ska ändras så att certifikatet kan användas i stället för registreringsintyget för att göra registeranmälan. För att göra registeranmälan behövs således inte längre registreringsintygets anmälningsdel, dvs. del II. Den som innehar ett certifikat anses även ha lämnat in en sådan utredning om äganderätten till fordonet som krävs för första registrering, ändringsregistrering och påställning av fordon. I framtiden kommer det inte att krävas att den som gör registeranmälan ska uppvisa handlingar som visar äganderätten, för-

utom när anmälaren inte innehar ett giltigt certifikat eller del II av det senaste registreringsintyget. Mängden registreringsanmälningar som innefattar pappersbilagor kan på det sättet minskas. Ansvar för att ge riktiga uppgifter i samband med registeranmälan kommer i större omfattning än tidigare att höra till den som ger uppgifterna.

Enligt den föreslagna lagen ska registreringsintyg inte längre skrivas ut automatiskt i samband med registeranmälan, utan ges separat på begäran. Del I av registreringsintyget ska fås utan avgift och del II mot avgift. Kundavgifterna för registrering fastställs i kommunikationsministeriets förordning om Trafiksäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (722/2012). Del I av registreringsintyget, dvs. den tekniska delen, som anger uppgifterna om ägaren och innehavaren av fordonet samt fordonets tekniska uppgifter behöver inte heller medföras i inrikes trafik som tidigare. I fråga om bussar samt lastbilar och tillhörande släpvagnar vars totalmassa överstiger 3,5 ton slopas den automatiska utskrivningen av del I av intyget samt skyldigheten att medföra denna under körning även i inrikes trafik först den 1 januari 2017 efter övergångsperioden.

Propositionens syfte är också att förtydliga bestämmelserna om påställning och avställning av fordon. Fordonslagen ska ändras så att det blir möjligt att göra registeranmälan om påställning och avställning om samtliga fordon. Dessutom ska skyldigheten att överlämna registreringsskyltarna strykas ur lagen.

Registreringen och försäkrandet av fordonet sker för närvarande separat, och fordonets trafikförsäkring tecknas före registeranmälan. Registreringen och försäkrandet kan skötas samtidigt, om försäkringsbolaget eller dess företrädare är en avtalsregistrerare för Trafiksäkerhetsverket. Propositionen innehåller inga förslag om att ändra lagstiftningen gällande detta, men i praktiken ska denna verksamhetsmodell ändras så att man kan samla in uppgifterna för registreringsanmälan i samband med att fordonet försäkras och försäkringsuppgifterna ändras samt samtidigt förmedla dem till Trafiksäkerhetsverkets informationssystem. I och med att den elektroniska användningsmöjligheten utvidgas och det certifikat som ger rätt att göra register-

anmälan tas i bruk blir det lättare att sammanföra registreringen och försäkrandet till en enda åtgärd. Den nuvarande möjligheten att sköta försäkrandet och registreringen av fordonet som separata åtgärder ska dock bibehållas.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Förslaget får ekonomiska konsekvenser för medborgarna, Trafiksäkerhetsverket och dess avtalsregistrerare samt statsfinanserna. Enligt de gällande bestämmelserna samt den föreslagna lagen om registrering av fordon tar Trafiksäkerhetsverket för registreringsprestationerna ut avgifter enligt självkostnadsvärde enligt kommunikationsministeriets förordning om Trafiksäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (722/2012).

År 2013 var registreringsavgiften för fordon 16,60 euro för en sådan registrering som gjordes personligen hos en avtalsregistrerare och som innefattade bilagor, dvs. en registrering där det enligt bestämmelserna även krävdes övriga pappershandlingar än registreringsintygets del II av kunden. Registreringsavgiften var 10,50 euro för en registrering utan bilagor. År 2013 gjordes det cirka 125 000 registreringsanmälningar med bilagor. Antalet registreringsanmälningar utan bilagor uppgick till cirka 2,4 miljoner, varav över 2 miljoner gjordes personligen hos en avtalsregistrerare. Medborgarna betalade år 2013 sammanlagt över 23,50 miljoner euro för de registreringsprestationer som utfördes personligen antingen med bilagor eller utan.

Registreringsanmälningar om avställning och påställning av fordon samt om förvunnet registreringsintyg har tidigare kunnat göras antingen personligen hos en avtalsregistrerare eller elektroniskt via Trafiksäkerhetsverkets tjänst. Antalet anmälningar som gjordes 2013 var sammanlagt cirka 900 000, varav de elektroniska anmälningarna under hela 2013 uppgick till cirka 340 000. För att göra registeranmälan elektroniskt tog man ut en avgift på fyra euro per anmälan. För prestationerna för elektronisk registrering togs det av medborgarna år 2013 ut sammanlagt cirka 1,4 miljoner euro.

Sannolikt kommer den elektroniska handläggningen att öka då detta blir möjligt för samtliga registreringsanmälningar. När Trafiksäkerhetsverket tog de elektroniska registreringstjänsterna i bruk år 2010, omfattade andelen elektroniska registreringsprestationer först under 30 % vid påställning och avställning. De elektroniska registreringsanmälningarna i fråga om dessa prestationer har stigit i jämn takt efter detta och överskridit 50 %. Trots detta görs endast under 3 % av de anmälningar som gäller förvunna registreringsintyg, som kan göras elektroniskt med stöd av registreringsförordningen, elektroniskt. Detta beror på att en anmälan om försvunnet intyg oftast görs i samband med en anmälan om byte av ägare, vilken alltid görs personligen och hos avtalsregistreraren.

En ökning av de elektroniska registreringsanmälningarna minskar avsevärt de registreringsavgifter som tas ut hos medborgarna, eftersom avgifterna för registreringsprestationerna tas ut enligt självkostnadsvärdet och avgifterna för elektroniska registeranmälningar är märkbart lägre än de avgifter som tas ut vid personlig handläggning. Man har inte för avsikt att ändra de avgifter som tas ut i de elektroniska registreringstjänsterna.

De avgifter som tas ut vid personlig handläggning ska sänkas. Kostnaderna för att upprätthålla fordonstrafikregistret för Trafiksäkerhetsverket orsakas av förvaltandet och utvecklandet av informationssystemet, av de serviceersättningar som betalas till avtalsregistrerarna, av upprättandet av registreringsintyg samt av personal- och administrationsutgifterna. Personalkostnaderna utgör den största delen av kostnaderna för en registreringsprestation. Eftersom avtalsregistrerarens arbete i allt större omfattning kommer att bestå av assisterande uppgifter, och hanteringen av registreringsanmälningar kommer att bli snabbare, bl.a. på grund av ibruktagandet av det certifikat som ersätter utredningen om äganderätten till fordonet, kommer den ersättning som betalas till avtalsregistrerarna att minska. Därmed kan också de avgifter som tas ut hos kunderna sänkas.

Det nuvarande informationssystemet för fordonstrafikregistret möjliggör inte elektronisk registeranmälan när det gäller samtliga registreringsanmälningar, och därför medför

utvidgandet av de elektroniska tjänsterna i början kostnader för Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket har redan inlett ett projekt för att främja ibruktagandet av bättre elektroniska tjänster. Utvecklandet av informationssystemet medför kostnader för cirka 1,1 miljoner euro. I sin utvecklingsbudget för 2014 och 2015 har Trafiksäkerhetsverket reserverat de resurser som behövs för att verkställa ändringarna av informationssystemet.

Enligt förslaget ska del I och del II av registreringsintyget inte längre skrivas ut automatiskt vid registeranmälan. När det gäller den tunga trafiken avstår man från den automatiska utskrivningen den 1 januari 2017 efter övergångsperioden. År 2013 skrevs det ut sammanlagt cirka 3 miljoner registreringsintyg, vilket medförde en kostnad på över 300 000 euro för Trafiksäkerhetsverket. Av dessa postades över 1 miljon exemplar genom centraliserad utskrift, vilket medförde postkostnader för över 500 000 euro. För digitalisering av handlingar betalades det cirka 200 000 euro till Trafiksäkerhetsverkets partner. Slopandet av den automatiska utskrivningen medför således besparingar för Trafiksäkerhetsverket. Att ge en exakt uppskattning av besparingarna är svårt, eftersom del I av registreringsintyget fortfarande fås på begäran och utan avgift. För del II av intyget däremot tas det i fortsättningen ut en separat avgift.

4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Enligt förslaget ska registreringsanmälanens äkthet visas genom att anmälaren använder Trafiksäkerhetsverkets certifikat eller registreringsintygets del II för att göra anmälan. Den som gör registreringsanmälan svarar ensidigt för denna anmälan. I registreringsintyget ska inte längre krävas underteckning av den som överläter ett fordon, utan äktheten av fordonets överlåtelse ska visas genom att registreringsintygets anmälningsdel, dvs. del II, eller certifikatet överläts till den nya ägaren. När uppgiften finns i anmälan minskar det Trafiksäkerhetsverkets behov att utbilda och leda avtalsregistrerarna, eftersom de inte längre behöver eller inte längre ska bedöma

nödvändigheten av en utredning om äganderätten till fordonet.

Ensidig anmälan kan uppmuntra till att använda en tidpunkt som infaller senare än den dag då äganderätten enligt den gemensamma överenskommelsen ska överföras. Datumet för överlåtelsen är av ekonomisk betydelse eftersom fordonsskatteskylldighetens början samt försäkringsskyldigheten fastställs på basis av detta datum. Meningsskiljaktigheter som beror på registreringsanteckningar kan öka antalet omprövningar som begärs hos Trafiksäkerhetsverket och antalet besvär hos förvaltningsdomstolarna. En begäran om omprövning kan dock gå igenom om parterna kan nå samförstånd i fråga om händelsernas förlopp. Trafiksäkerhetsverket kan inte ta ställning till huruvida äganderätten till fordonet är juridiskt rätt eller till datum för innehavets början. Därmed kan verket inte rätta registeruppgifterna om inte parterna har nått enighet i saken. Vid meningsskiljaktigheter är de tvungna att t.ex. i tingsrätten skaffa ett beslut där datumet för överföringen av äganderätten bekräftas.

För att hindra att det ges fel datum för överföringen, är det viktigt att den i registret antecknade ägaren av fordonet meddelar datumet för överföringen av äganderätten till fordonstrafikregistret i samband med att fordonet säljs. Vikten av denna verksamhetsmodell bör understrykas i Trafiksäkerhetsverkets kommunikation och anvisningar.

Arbetsmängden vid Trafiksäkerhetsverket och Rättsregistercentralen ökar vid tillsynen över tillförlitligheten hos avtalsregistrerarna och den personal som ska utföra deras registreringsuppgifter. Antalet avtalsregistrerare ökar då även sådana privata näringsidkare kan vara avtalsregistrerare. Även antalet personer som utför registreringsuppgifter antas öka i framtiden då avtalsregistrerarna börjar sköta registreringsuppgifterna med en systemintegrationsförbindelse i stället för att ha en direkt förbindelse till Trafiksäkerhetsverkets system. Dessutom utvidgas bedömningen av tillförlitligheten, eftersom också uppgifterna i bötesregistret förutom straffregisteruppgifterna ska kontrolleras. För närvarande har bägge myndigheter manuella arbetsskeden i processen för tillsynen. I samband med lagens ikraftträdande ökar antalet

kontroller tillfälligt då det krävs att cirka 5 000-6 000 personers tillförlitlighet kontrolleras. Efter detta stabiliseras antalet, men blir ändå större än för närvarande. För närvarande görs det cirka 350 tillförlitlighetskontroller per år, och efter lagens ikraftträdande bedöms antalet kontroller uppgå till cirka 700 per år. Avsikten är att tillsynen ska utvecklas genom att man möjliggör en integration mellan Trafiksäkerhetsverkets och Rättsregistercentralens system för att slippa de manuella arbetsskedena i de situationer där det vid utredningen inte hittas sådana anteckningar i straff- eller bötesregistret som påverkar tillförlitligheten. På grund av detta ska Trafiksäkerhetsverket enligt lagen ha rätt att få uppgifter ur straff- och bötesregistret även genom en teknisk anslutning.

Ibruktagandet av de nya elektroniska tjänsterna ökar behovet av rådgivnings- och stöd-tjänster till medborgarna. Trafiksäkerhetsverket ska ordna en rådgivnings- och stöd-tjänst redan innan de nya elektroniska tjänsterna tas i bruk, och den ska fortsätta efter ibruktagandet med beaktande av att det finns ett särskilt behov av tjänsten under de första åren. Anvisningarna och kontaktuppgifterna till den personliga registreringsrådgivningen ska även finnas på Trafiksäkerhetsverkets internetsidor. Själva elektroniska anmälan ska verkställas så att systemet styr kunden och det alltid finns en anvisning i samband med varje funktion i menyn. Trafiksäkerhetsverkets avtalsregistrerare ska också ha en informationsskyldighet som gäller registrerings-tjänsterna, och omfattningen av den ska anges i det avtal som ingås mellan Trafiksäkerhetsverket och avtalsregistreraren.

Det faktum att del I av registreringsintyget inte längre kommer att behöva medföras i inrikes trafik kommer att inverka på den tillsyn som utövas av polisen. De fordonsuppgifter som registreringsintyget innehåller ska i stället för i pappersregisterintyget kontrolleras i Trafiksäkerhetsverkets informationssystem för fordonstrafik via polisens fältledningssystem med en dator som finns i fordonet. Polisen kan också ställa frågor via Trafiksäkerhetsverkets informationssystem direkt. För tillfället är cirka 75-80 procent av polisens fordon försedda med en datakommunikationsförbindelse. När det gäller de fordon

som huvudsakligen används för trafikövervakning är andelen större. Andelen ökar parallellt med förnyandet av polisens fordonsbestand. Om det blir avbrott i datakommunikationsförbindelserna kommer polisen att kunna få uppgifterna om fordonet via myndighetsnätverket VIRVE eller med mobiltelefon via nödcentralen eller polisens lägescentral. Detta belastar i viss mån nödcentralen och polisens lägescentral. Via VIRVE-telefonen kan begränsade fordonsuppgifter begäras även med meddelanden. Dessa förfrågningar är automatiska. Dessa alternativ ska användas även då ett fordon inte har en datakommunikationsförbindelse. För närvarande räcker det dock inte med pappersintyg för att kunna utöva tillräcklig tillsyn. Det intyg som medförs i fordonet är inte nödvändigtvis det senaste giltiga intyget. Dessutom anges inte uppgifter om tillgrepp och skatter i intyget. Inte heller besiktningens giltighetstid anges i intyget. Redan nu använder polisen i stor omfattning det elektroniska registret för att övervaka trafiken. Varje månad sänds det hundratusentals förfrågningar till informationssystemet för vägtrafiken.

När det gäller den tunga trafiken ska skyldigheten att medföra del I av registreringsintyget slopas först den 1 januari 2017 efter övergångsperioden, då informationssystemen och förfarandena ska fungera så väl att tillsynen över den tunga trafiken inte försämras. Tillsynen över den tunga trafiken förutsätter omfattande uppgifter om fordonet, och dessa fås för närvarande inte via polisens fältledningssystem, utan endast genom att ställa frågor via Trafiksäkerhetsverkets informationssystem direkt. Trafiksäkerhetsverket och Polisstyrelsen samarbetar intensivt för att övergången till en tillsyn som baserar sig på elektroniska register ska ske flexibelt.

4.3 Konsekvenser för miljön

Den föreslagna möjligheten att sköta registreringen av fordonet elektroniskt minskar ärendehandläggningarna och således också utsläppen från trafiken särskilt i glesbygdsområden. Dessutom minskar antalet utskrivna registreringsintyg, och därmed pappersförbrukningen när registreringsintygen inte

längre ges automatiskt, utan endast på begäran.

4.4 Samhälleliga konsekvenser

Som registreringsansvarig myndighet ska Trafiksäkerhetsverket se till att det finns tillgång till registreringstjänster i hela landet. Enligt förslaget ska i framtiden även privata näringsidkare få bedriva registreringsverksamhet i fråga om fordon. Detta ökar antalet ställen som tar emot registreringsanmälningar och förbättrar registreringstjänsternas tillgänglighet.

Registreringstjänsternas tillgänglighet förbättras också därför att möjligheten till elektronisk handläggning utvidgas. Samtidigt kan dock ökningen av elektroniska tjänster inverka negativt på sysselsättningen. Antalet registreringsanmälningar som görs personligen minskar, och således behövs det allt färre personer i verksamhetsställen kundbetjäning. När den personliga handläggningen samt de ersättningar som betalas för registrering minskar, kan antalet avtalsregistrerare minska något.

Även om skyldigheten att medföra registreringsintygets del I i inrikes trafik stryks från 66 a § i fordonslagen, ska skyldigheten kvarstå i internationell trafik. När det automatiska utfärdandet av registreringsintyg slopas, bör Trafiksäkerhetsverket säkerställa att det vid behov går att få ett intyg snabbt. Som nämns ovan, kan antalet avtalsregistrerare minska. Dessutom kommer en del av dem inte att skriva ut intyg. Registreringsintyg kommer att fås från sådana verksamhetsställen hos avtalsregistrerarna där utskriften på de olika verksamhetsställena sker med användning av kringutrustning. På Trafiksäkerhetsverkets webbplats ska det finnas en förteckning över dessa verksamhetsställen. Registreringsintyget kan även beställas via Trafiksäkerhetsverkets webbplats. Trafiksäkerhetsverket ska också informera sina kunder om eventuella behov att använda del I, särskilt behovet att använda den i internationell trafik. Detta är nödvändigt bl.a. för att uppnå det mål om säkerställande av fri rörlighet som anges i det ovan nämnda rådets direktiv 1999/37/EU om registreringsbevis för fordon. Av samma or-

sak ska del I av registreringsintyget fås utan separat avgift.

5 Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet i samarbete med Trafiksäkerhetsverket. Kommunikationsministeriet har begärt utlåtanden om propositionen av justitieministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, försvarsministeriet, gränsbevakningsväsendet, Trafiksäkerhetsverket, Trafikverket, Tullen, Rättsregistercentralen, Dataombudsmannens byrå, Patent- och registerstyrelsen, Riksfogdeämbetet, Konkurrens- och konsumentverket, Finanssialan Keskusliitto - Finansbranschens Centralförbund ry, Finansinspektionen, Polisstyrelsen, Trafikskyddet, Trafikförsäkringscentralen, Helsingfors fängelse, A-Försäkring Ab, Folksam Skadeförsäkring Ab, Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia, If Skadeförsäkringsbolag Ab, Pohjantähti Ömsesidiga Försäkringsbolaget, Pohjola Försäkring Ab, Finska Skadeförsäkring Ab, LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag, Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva, Yksityisten Katsastustoimipaikkojen liitto ry, A-Besiktning Ab, K1 Katsastajat Oy, Bilimportörerna rf, Suomen Autokiertäys Oy, Stena Recycling Oy, Kuusakoski Oy, Autoalan Keskusliitto ry, Autoliitto ry, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Linja-autoliitto ry, Suomen Taksiliitto ry, Autokatsastajat AK ry, Privata Besiktningsställenas Förbund rf och av Santander Consumer Finance Oy.

De flesta remissinstanser förhöll sig positivt till propositionen och understödde förslagens mål om att öka de elektroniska tjänsterna och göra registreringsprocessen i möjligaste mån elektronisk. I samband med deljerna lade remissinstanserna fram förslag till ändringar, rättelser och utvecklande. Vid den fortsatta beredningen strävade man efter att beakta dessa förslag. På grund av tidtabellen var det främst de förslag som gällde de aktuella lagförslagen som beaktades.

Justitieministeriet ansåg att man för bedömningen av tillförlitligheten hos avtalsregistrerare och personer som utför registre-

ringar behöver utreda möjligheten att utnyttja det säkerhetsutredningsförfarande som avses i säkerhetsutredningslagen (726/2014). I förslaget har man trots detta beslutat att följa den nuvarande modellen där den tillförlitlighet som definieras i 3 § 3 mom. i den föreslagna lagen om registrering av fordon bedöms främst på basis av straff-, bötes- och handelsregisteruppgifter. I nuläget finns det cirka 700 avtalsregistrerare, och avsevärt flera personer som utför registreringar, vilket innebär att förfarandet blir alltför trögt och långsamt om säkerhetsutredningarna används för bedömningen av tillförlitligheten. I och med förslaget ökar antalet avtalsregistrerare ytterligare. Det nuvarande förfarandet kan dessutom motiveras med att Trafiksäkerhetsverket, på det sätt som anges i motiveringen till 6 § 2 mom., delvis kan utnyttja den bedömning som Finansinspektionen gör med stöd av lagen om försäkringsförmedling (570/2005). När det gäller de övriga frågorna har de preciseringar som föreslagits av justitieministeriet beaktats i propositionen.

Ibruktagandet av de elektroniska registreringstjänsterna förutsätter anmälan. Den som gör registeranmälan är ensam ansvarig för den anmälan han eller hon gör, och det krävs inte längre att registreringsintyget undertecknas av den som överlåter fordonet. Såsom det konstateras i motiveringens avsnitt om konsekvenserna för myndigheternas verksamhet, kan detta uppmuntra till att använda en tidpunkt som infaller senare än den dag då äganderätten enligt den gemensamma överenskommelsen överförs. I utlåtandena av Bilimportörerna rf, Autoalan Keskusliitto ry och Trafikförsäkringscentralen ansåg man att det är viktigt att skapa verksamhetsmodeller för att minimera sådana situationer. På det sätt som föreslås i utlåtandena ska Trafiksäkerhetsverket ge omfattande anvisningar och information om att den ägare som är antecknad i fordonsregistret ska meddela datumet för överföringen av äganderätten till fordonstrafikregistret i samband med försäljningen av fordonet. På detta sätt kan den nya ägaren av fordonet inte senare använda ett annat datum.

Santander Consumer Finance Oy ansåg att det är viktigt att minimera de risker för missbruk som en ensidig anmälan kan medföra. Deras förslag var att ägaren åtminstone ska

informerar då registreringen av det fordon som han eller hon äger ändras. En sådan situation kan uppstå t.ex. om innehavaren av fordonet eller en annan ägare gör en registeranmälan. Förslaget om att informera ägaren av fordonet när det har gjorts en ny registeranmälan för fordonet ska verkställas i samband med den fortsatta utvecklingen av Trafiksäkerhetsverkets system.

Trafikförsäkringscentralen meddelade dessutom att den anser att det inte fungerar med ett sådant förfarande som innebär att Trafiksäkerhetsverket inte kan rätta registeruppgifterna om det finns meningsskiljaktigheter mellan parterna om datumet för överföringen av äganderätten. Detta beskrivs i avsnittet om konsekvenserna för myndigheternas verksamhet. Den som utför registreringar är skyldig att enligt 29 § 1 mom. i personuppgiftslagen rätta oriktiga uppgifter i registret. Trafiksäkerhetsverket ska å sin sida upprätthålla fordonstrafikregistret. Till dess behörighet hör dock inte privaträttsliga tvister om ägande av fordon och datum för överföring av äganderätten till fordon. Därför ska Trafiksäkerhetsverket kunna rätta registeruppgifter endast på basis av en ensidig anmälan av berörda parter eller ett lagenligt beslut om äganderätten. Om den registeransvarige inte godkänner den registrerades yrkande på rättelse av en uppgift, ska han enligt 29 § 2 mom. i personuppgiftslagen ge ett skriftligt intyg om detta. I intyget ska också nämnas skälen till att yrkandet inte har godkänts.

Trafikförsäkringscentralen föreslog även att huruvida det i fordonstrafikregistret meddelas att ett avställt fordon har trafikförsäkring har avbrutits, ska detta åtföljas av en skyldighet att förstöra registreringsskyltarna. Förstörelsen av registreringsskyltarna är dock svårt att övervaka. Det medför onödiga ärenden för ägaren eller innehavaren av fordonet samt ökar arbetsmängden. Uppgiften om att skyltarna är förstörda måste registreras. Om fordonet tas i bruk senare, måste det registreras på nytt och förses med nya skyltar. I samband med trafikövervakningen kan missbruksfall undersökas även utan en skyldighet att förstöra skyltarna.

Inom besiktningsbranschen var man oroade över planen att minska den serviceersättning som betalas till avtalsregistrerarna. Det finns

delområden som blir utanför den elektroniska registreringsprocessen för vilka det fortfarande kommer att behövas personlig service. Enligt besiktningsbranschen inverkar minskningen av serviceersättningen så att tillgången till och nivån på de personliga registreringstjänsterna försämras på grund av olönsamhet. Lagen om registrering av fordon ska inte innehålla bestämmelser om serviceersättningen, utan om detta bestäms i det avtal som ingås med avtalsregistreraren. I motiveringen till 6 § 4 mom. i den föreslagna lagen beskrivs dock vad ersättningen ska bestå av. För att säkerställa den regionala tillgången till personlig service utredde man vid den fortsatta beredningen möjligheten att betala en högre serviceersättning. Kostnaderna för de registreringar som görs personligen är högre än för elektroniska registreringar. Detta ska beaktas vid fastställandet av nivån på ersättningarna. Storleken på den ersättning som betalas för personlig service kan variera beroende på hurdana registreringsuppgifter avtalsregistrerarna utför.

Riksfogdeämbetet konstaterade i sitt utlåtande att det understöder en ökning av den elektroniska handläggningen. När det gäller utsökning kommer användningen av det elektroniska certifikatet i stället för registreringsintygets del II sannolikt att minska invändningarna för att undvika betalning av skulder, t.ex. invändningar om ägarbyte före utmätningen, eftersom del II inte längre kan lämnas in med fel datum. Den elektroniska handläggningen och ibruktageandet av certifikatet försknabbar också registreringen, vilket enligt Riksfogdeämbetet även innebär att det blir allt viktigare att utan dröjsmål anmäla utmätning och anteckna förbud om ändring av registeruppgifter. För närvarande gör utsökningen anmälningarna via e-post. Diskussioner har förts om direktanslutning, genom vilken utsökningen kan anteckna ändringsförbuden i fordonstrafikregistret själv, och diskussionen om detta fortsätter.

I begäran om utlåtande ombads remissinstanserna dessutom att separat ta ställning till huruvida registreringsintyg i pappersform borde ges i samband med registreringen endast på särskild begäran i stället för automatiskt. Inrikesministeriet, Polisstyrelsen, Linja-autoliitto ry samt Suomen Kuljetus ja Logis-

tiikka SKAL ry understödde inte slopandet av pappersintygen. De övriga remissinstanserna antingen understödde förslaget eller hade inget att anmärka på det.

Inrikesministeriet och Polisstyrelsen ansåg i sina utlåtanden att polisens trafikövervakning försvåras om skyldigheten att medföra del I av registreringsintyget i fordonet samt det automatiska utfärdandet av del I slopas. De påpekade att alla polisfordon inte har en datakommunikationsförbindelse som ger tillgång till uppgifterna om fordonet via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska register. Dessutom är det ibland avbrott i datakommunikationsförbindelserna, och alla uppgifter fås inte via polisens system, särskilt inte de fordonsuppgifter som behövs för övervakningen av tung trafik. När det är avbrott i datakommunikationsförbindelserna kan uppgifter fås från nödcentralerna och polisens egna lägescentraler, men deras resurser är begränsade när det gäller detta ändamål. Inrikesministeriet ansåg att registreringsintyget är till nytta även för bilisten. Utöver remissförfarandet ordnande kommunikationsministeriet dessutom några separata möten för representanter för inrikesministeriets polisavdelning, Polisstyrelsen och Trafiksäkerhetsverket både före och efter remissförfarandet. På grundval av dessa möten beslutade man att föreslå en övergångsperiod fram till den 31 december 2016 för den tunga trafiken, särskilt för att de omfattande fordonsuppgifterna ska kunna fås från polisens informationssystem tills tillsynen blir sådan att den enbart baserar sig på elektroniska register.

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry ansåg att registreringsintygen för lastbilar och deras släpvagnar ska ges automatiskt även i fortsättningen, eftersom många lastbi-

lar används i internationell trafik. SKAL ry påpekade att intyget också i övrigt är en handling som förare av fordon avsedda för varutransport behöver på grund av intygets tekniska fordonsuppgifter. Linja-autoliitto konstaterade att bussar ofta används för beställningskörningar utomlands, och att det därför är enklare om registreringsintygen alltid ges automatiskt i samband med registreringen.

Som ovan konstateras föreslås det en övergångsperiod för den tunga trafiken. Dessutom ska det beaktas att möjligheten att på begäran få ett registreringsintyg i pappersform kvarstår. De sammanslutningar för vilka intyget är särskilt viktigt av de orsaker som nämns ovan kan via utbildning, information och anvisningar betona vikten av att alltid be om ett registreringsintyg i samband med registeranmälan. Dessutom kan ägaren eller innehavaren av fordonet skriva ut de tekniska fordonsuppgifterna på papper via Trafiksäkerhetsverkets webbplats. Utskriftens uppgiftsinnehåll motsvarar innehållet i del I av registreringsintyget, men det har inte samma bevisvärde. Att medföra denna utskrift ska i Trafiksäkerhetsverkets anvisningar rekommenderas särskilt för sådana bilister som behöver uppgifterna bl.a. för att underlätta lastning samt fastsättning av fordonskombinationer. Ett sådant anvisnings- och informationsförfarande understöddes i Konkurrens- och konsumentverkets utlåtande. Vid det fortsatta utvecklandet strävar man efter att beakta Santander Consumer Finance Ab:s förslag om att det ska vara möjligt att skriva ut registreringsintyg på gränskontrollstationerna.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Lag om registrering av fordon**

1 §. Lagens tillämpningsområde. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att lagen gäller anordnandet av registreringen av sådana fordon som avses i fordonslagen. I fordonslagen föreskrivs det om registreringsskyldigheten och utförande av registreringar.

I paragrafens 2 mom. anges vad som avses med registreringsverksamhet. Med registreringsverksamhet avses att ta emot registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd för fordon, att i fordonstrafikregistret föra in uppgifter som gäller registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd samt trafikförsäkring i anslutning till dem eller uppgifter som i övrigt gäller ett fordon. Med registreringsverksamhet avses också att till kunden överlåta registreringsintyg, certifikat, registreringsskyltar samt förflyttningstillstånd för tillfällig användning av fordon och tillhörande förflyttningmärken. Momentet motsvarar i huvudsak 2 § i den gällande lagen.

2 §. Anordnande av registreringsverksamhet. Enligt paragrafens 1 mom. svarar Trafiksäkerhetsverket för anordnandet av registreringen av fordon. Trafiksäkerhetsverket kan sköta registreringsuppgifterna självt eller skaffa de assisterande tjänster som behövs för verksamheten hos sådana leverantörer som uppfyller kraven enligt 3 §. En tjänsteleverantör med vilken Trafiksäkerhetsverket ingår avtal om skötseln av fordonsregistreringen kallas avtalsregistrerare. Bestämmelsen om Trafiksäkerhetsverkets rätt att skaffa tjänster hos avtalsregistrerare finns i 3 § 1 mom. i den gällande lagen. Denna bestämmelse ska preciseras så att det blir klart att det är Trafiksäkerhetsverket som fattar registreringsbesluten. Avtalsregistreraren ska endast utföra sådana assisterande uppgifter inom registreringsverksamheten som inte inbegriper provnings- eller bestämmanderätt.

Avtalsregistreraren kan vara en offentlig eller privat organisation. Med offentlig tjänsteleverantör avses t.ex. ett ämbetsverk eller en inrättning. Även t.ex. kommunernas gemensamma kundservicepunkter, som presenteras i slutrapporten från den grupp som sköter den fortsatta beredningen av projektet för utveckling av den offentliga förvaltningens kundservice (*projektet Kundservice 2014*), ska kunna vara avtalsregistrerare. Dessutom ska en privat näringsidkare kunna vara avtalsregistrerare. Uppgiftens natur och kraven på avtalsregistreraren innebär att den grupp av tjänsteleverantörer som lämpar sig för dessa uppgifter är begränsad. För närvarande har Trafiksäkerhetsverket registreringsavtal med företag inom besiktnings-, försäkrings-, bil- och finansieringsbranschen. Med varje företag ingås ett separat registreringsavtal.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att Trafiksäkerhetsverket är skyldigt att föra en uppdaterad förteckning över avtalsregistrerarna som är öppen för alla i en elektronisk tjänst, vilken i nuläget avser internet. Trafiksäkerhetsverket ska på sina internetsidor publicera en lista över de tjänsteleverantörer med vilka verket har ett giltigt avtal om skötseln av de assisterande uppgifter som gäller registrering av fordon.

De assisterande uppgifter som Trafiksäkerhetsverket får skaffa hos avtalsregistrerare anges i 3 mom. i paragrafen. Alla avtalsregistrerare ska inte sköta alla de olika uppgifter som förtecknas i momentet, utan uppgifternas omfattning bestäms i det avtal som ingås med avtalsregistrerarna i enlighet med 6 § 1 mom. 1 punkten. Avtalsregistreraren får ta emot registreringsanmälningar och ansökningar om förflyttningstillstånd samt kontrollera de uppgifter som krävs, t.ex. identiteten hos den som gör registeranmälan eller ansöker om förflyttningstillstånd. Den som utför registreringsuppgifter ska inte bedöma äktheten av äganderätten till fordonet vid tidpunkten för registreringen. Registreringen av fordonet ger inte i sig någon äganderätt till for-

donet. Om handlingar visas i samband med en registrering, ska de bevaras i Trafiksäkerhetsverkets arkiv för att kunna granskas senare. En av avtalsregistrerarens uppgifter är även att sända handlingar för digitalisering och arkivering hos verket. Trafiksäkerhetsverkets plan för bildande av arkiv samt anvisningar för digitalisering av handlingar ska följas då handlingarna arkiveras.

Avtalsregistreraren kan även föra in de uppgifter som krävs vid en registeranmälan i Trafiksäkerhetsverkets informationssystem. I 15 § 1 mom. 5 punkten i lagen om fordons- trafikregistret (541/2003) föreskrivs det att personuppgifter och andra uppgifter i registret får utlämnas via en teknisk anslutning till avtalsregistrerare för registreringsuppdrag som gäller fordon. Avtalsregistrerarens prövnings- och beslutanderätt har begränsats genom konfigurationer i Trafiksäkerhetsverkets system. Registreringsanmälan registreras via Trafiksäkerhetsverkets användargränssnitt eller externt via avtalspartens eget system från vilket uppgifterna förmedlas via meddelande till en kontaktyta i Trafiksäkerhetsverkets system. Efter det godkänner eller avslår verkets system registreringsanteckningen. Informationssystemet godkänner anteckningen och bildar därmed i praktiken ett registreringsbeslut, förutsatt att de av verket fastställda behöfliga uppgifterna införs i systemet.

Informationssystemet ger den som utför registreringen ett meddelande om någon uppgift som krävs för registreringen fattas eller är oriktig eller om en uppdatering av anmälan inte är tillåten t.ex. på grund av att fordonet har blivit stulet. Om den som gör registreringsanmälan inte kan ge alla de uppgifter som informationssystemet kräver, kan registeranmälan inte slutföras.

Avtalsregistreraren kan också svara för överlåtelse av registreringsintyg, elektroniska certifikat, registreringsskyltar samt förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningsskyltar. I början ska Trafiksäkerhetsverket självt se till att certifikatet överläts till den fordonsägare som anges i registret. Efter det att certifikatförfarandet har etablerats kan överlåtelsen av certifikatet överföras till avtalsregistreraren.

Avtalsregistreraren kan dessutom ta emot de avgifter som tas ut för registreringspresta-

tionerna och förmedla dem till Trafiksäkerhetsverket. I lagens 8 § föreskrivs det om registreringsprestationerna. Avtalsregistreraren ska också kunna sköta andra assisterande uppgifter av teknisk natur som gäller registrering av fordon, och om dem ska det avtalas närmare i de avtal som ingås mellan Trafiksäkerhetsverket och tjänsteleverantören. Uppgifterna kan t.ex. bestå av uppdatering av adress- och namnuppgifter samt av kundbetjäning i direkt anknytning till ett registreringsärende.

Enligt 4 mom. i paragrafen får en avtalsregistrerare inte ta emot sådana registreringsanmälningar som innefattar bedömning av uppfyllandet av förutsättningarna för registrering. Någon motsvarande bestämmelse ingår inte i den gällande lagen. Om en registeranmälan inte kan slutföras ska den person som utför registreringsuppgifter råda kunden att kontakta Trafiksäkerhetsverket. Sådana situationer kan t.ex. uppkomma då en utredning om äganderätten till fordonet eller om överensstämmelsen med kraven är bristfällig eller då kunden vill registrera ett sådant fordon som inte kan registreras på grund av dess bristfälliga identifiering eller dess tekniska egenskaper eller på grund av att fordonet inte hör till någon av kategorierna i fordonslagen.

Paragrafens 5 mom. innehåller en informativ hänvisning till 66 f § 2 mom. i fordonslagen, enligt vilken även Tullen, förutom den som utför registreringar, ska få utfärda ett förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningsskyltar för ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som avställt i Finland eller belagts med användningsförbud eller körförbud.

3 §. Allmänna krav på avtalsregistrerare. Genom krav på avtalsregistrerarens tillförlitlighet och yrkesmässiga sakkunskap strävar man efter att säkra att fordonsregistret är felfritt och uppdaterat. Förutsättningarna motsvarar i huvudsak vad som föreskrivs om förutsättningarna i 4 § i den gällande lagen.

Enligt 1 mom. i paragrafen ska avtalsregistreraren ha yrkesmässig sakkunskap. Med yrkesmässig sakkunskap avses särskilt den förmåga och yrkesskicklighet som krävs för att de personer hos avtalsregistreraren som svarar för registreringsverksamheten ska kunna sköta registreringsuppgifter. Enligt

momentet ska denne även ha en personal som uppfyller de krav som anges i 4 § i lagen. Någon uttrycklig bestämmelse om detta finns inte i den gällande lagen.

Avtalsregistrerare ska ha sådana datakommunikationsförbindelser, informationssystem och övriga tekniska, ekonomiska och verksamhetsmässiga färdigheter som är nödvändiga för att sköta uppgiften på behörigt sätt. Eftersom registreringsuppgifterna innefattar hantering av sådana handlingar som innehåller personuppgifter, ska tjänsteleverantören kunna sörja för behörig datasäkerhet och behörigt dataskydd. Avtalsregistreraren ska vidta de åtgärder som krävs för att skydda personuppgifterna från obehörigt tillträde och oavsiktlig eller olaglig utplåning, ändring, överlåtelse och överföring eller från annan olaglig behandling.

Skötseln av registreringsuppgifterna ska inte kräva att avtalsregistreraren har ett eget informationssystem med en förbindelse för systemintegration med Trafiksäkerhetsverkets system. Kravet om den datakommunikationsförbindelse och det informationssystem som krävs för skötseln av uppgiften kan även uppfyllas t.ex. av ett försäkringsbolags försäkringsförmedlare som använder försäkringsbolagets förbindelse för systemintegration samt användarnamn. Trafiksäkerhetsverket ska dock ingå ett separat registreringsavtal enligt 6 § även med en försäkringsförmedlare.

Med ekonomiska färdigheter avses att avtalsregistreraren är solvent, dvs. har förmåga att sörja för sina ekonomiska skyldigheter på behörigt sätt. Att kraven på datasäkerheten uppfylls kan t.ex. visas genom att avtalsregistreraren använder en dokumenterad modell för datasäkerhetshantering som verktyg för ledningen av datasäkerheten. I enlighet med verkets rekommendation ska modellen för hanteringen av datasäkerheten bygga på ISO 27001-standard eller alternativt på någon annan skriftlig beskrivning som kan anses tillräcklig. Denna handling ska innehålla en plan för hur datasäkerheten ska organiseras samt hur de objekt som ska skyddas ska klassificeras och övervakas. Modellen för hanteringen av datasäkerheten ska dessutom beakta personalsäkerheten, den fysiska säkerheten, miljöns säkerhet samt hanteringen av data-

kommunikationen, användarfunktionerna och användarrättigheterna. Hanteringen av dataskyddet innefattar inskaffning, utvecklande och upprätthållande av informationssystem samt att hantera datasäkerhetsåtgärder, planera åtgärdernas kontinuitet och se till att åtgärderna överensstämmer med kraven.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska avtalsregistreraren ha rätt att idka näring i Finland. Bestämmelser om detta finns i lagen angående rättighet att idka näring (122/1919). I momentet föreskrivs även att den som har försatts i konkurs inte kan vara avtalsregistrerare. Om avtalsregistreraren är en fysisk person, ska han eller hon vara en myndig person vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

Enligt 3 mom. i paragrafen ska avtalsregistreraren samt dess personer som utövar bestämmande inflytande vara tillförlitliga. Med en avtalsregistrerares person som utövar bestämmande inflytande avses bl.a. en bolagsman, ansvarig bolagsman, medlem eller suppleant i styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktören eller en person som är prokurist eller firmatecknare i ett företag. Med person som utövar bestämmande inflytande kan även avses en aktieägare som har betydande rösträtt i företaget eller en person vars bestämmande inflytande baseras på ett separat avtal. Tillförlitligheten ska definieras noggrannare än i den gällande lagen. En person anses enligt momentet vara tillförlitlig, om denne inte, genom en dom som vunnit laga kraft har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller under de senaste tre åren inte har dömts till bötesstraff för brott som kan anses visa att personen är uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet. Personen anses dock inte vara tillförlitlig, om han eller hon i övrigt genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet. Tillförlitligheten samt lämpligheten i fråga om en persons bedrivande av registreringsverksamhet ska alltid bedömas från fall till fall. Uppenbart olämplig kan en person anses vara om han eller hon har en anteckning i straffregistret t.ex. om ekonomiska brott, egendomsbrott, brott mot liv eller hälsa, brott mot sexuell självbestämmanderätt, narkotikabrott eller registeranteckningsbrott. Även brottets grovhet är av betydelse. Ett grovt

brott ska alltid tyda på uppenbar olämplighet. På motsvarande sätt är ett lindrigt brott inte ett absolut hinder för bedrivande av registreringsverksamhet.

Enligt 3 *mom.* i paragrafen anses avtalsregistreraren inte vara tillförlitlig, om denne eller någon av dess personer som utövar bestämmande inflytande har näringsförbud eller har meddelats näringsförbud under de senaste fem åren.

4 §. Krav på dem som utför registreringar. I paragrafen föreskrivs om kraven på de personer som utför registreringsuppgifter i anställning hos avtalsregistreraren. De som utför registreringar ska vara myndiga. Deras handlingsbehörighet ska inte ha begränsats och de ska ha den yrkesskicklighet som krävs för registreringsuppgifterna. De ska dessutom vara tillförlitliga på det sätt som avses i 3 § 3 mom.

För att utföra registreringar krävs ingen särskild utbildning, utan den yrkesskicklighet som krävs kan nås genom den utbildning som ordnas av Trafiksäkerhetsverket och genom praktiska övningar. I ett avtal om registreringsverksamhet ska det enligt 6 § i lagen avtalas om de förfaranden som säkerställer yrkesskickligheten hos de personer som sköter registreringsuppgifter.

5 §. Utförande av registreringsuppgifter. Eftersom registreringsuppgifterna är sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen ska avtalsregistrerarens personal iaktta de allmänna förvaltningslagarna, dvs. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), personuppgiftslagen (523/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

På grund av registreringsverksamhetens karaktär föreskrivs det i paragrafens 1 *mom.* att förvaltningslagens 28 § 1 mom. 4 punkt som gäller jäv inte ska tillämpas på personer som utför registreringar. Om bestämmelsen om jäv tillämpas som sådan, hindrar den avtalsregistrerare att utföra registreringar då när deras tjänster särskilt behövs. Om denna punkt tillämpas är registrering av fordon förbjuden när den person som utför registreringar står i ett anställningsförhållande eller, i

fråga om den berörda saken, i ett uppdragsförhållande till den berörda parten eller till någon som avgörandet i saken kan förväntas medföra särskild nytta eller skada. Om lagen tolkas strikt kan därmed en avtalsregistrerare som bedriver verksamhet inom finansieringsbranschen eller inom bilförsäljning inte registrera fordon på sin ägo eller göra registreringsanmälningar om fordon i sin ägo, eftersom den person som utför registreringarna är i ett anställningsförhållande till den berörda avtalsregistreraren. På grund av detta kan inte heller försäkringsbolagen vara avtalsregistrerare, eftersom de alltid när de utför registreringsuppgifter står i ett uppdragsförhållande till den som är föremål för registeranmälan.

Enligt 2 *mom.* i paragrafen ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på en person i anställning hos avtalsregistreraren som utför registreringsuppgifter. Bestämmelser om tjänstebrott finns i 40 kap. i strafflagen (39/1889). För tydlighetens skull hänvisas det i momentet också till skadeståndslagen (412/1974) där det föreskrivs om skadeståndsansvar.

6 §. Avtal om registreringsverksamhet. Trafiksäkerhetsverket ska ingå avtal med sådana avtalsregistrerare som uppfyller de krav som ställs i lagen. Till sin karaktär är avtalet ett förvaltningsavtal. I paragrafen föreskrivs det om de minimikrav på avtalsinnehållet som ska uppfyllas för att säkerställa att avtalsregistreraren sköter registreringsuppgifterna på behörigt sätt. Paragrafens innehåll motsvarar i huvudsak 6 § i den gällande lagen.

Enligt 1 *mom.* i paragrafen ska avtalet innehålla omfattningen av avtalsregistrerarens registreringsverksamhet. I lagens 2 § 3 mom. föreskrivs det om de assisterande uppgifter som avtalsregistreraren kan sköta. Omfattningen av de uppgifter som enligt avtalet ska skötas av avtalsregistreraren varierar bl.a. beroende på om avtalsregistreraren har ett eget informationssystem med systemintegrationsförbindelse till Trafiksäkerhetsverkets system, eller om registreringsuppgifterna sköts via Trafiksäkerhetsverkets system.

Enligt 2 punkten i momentet ska Trafiksäkerhetsverket och avtalsregistreraren avtala om de sätt genom vilka man kan säkra att de

personer som utför registreringar har tillräcklig yrkesskicklighet och att kvaliteten på registreringsverksamheten hålls god under hela avtalsperioden. I avtalen förutsätts det att avtalsregistrerarna ska utse en person som ansvarar för registreringsverksamheten. Den ansvariga personen ska vidareutbilda avtalsregistrerarens personal efter att avtalsregistreraren först själv deltagit i utbildningen, informera personalen om frågor gällande registrering samt även i övrigt vara den som sköter kontakten till Trafiksäkerhetsverket i frågor som gäller säkerställandet av tillräcklig yrkesskicklighet och av kvaliteten på registreringsverksamheten. I praktiken spelar utbildningen en stor roll för att säkra yrkesskickligheten. I avtalet ska avtalas om hur avtalsregistrerarens personal ska delta i Trafiksäkerhetsverkets utbildning och hur den utbildade personalen ska vidareutbilda övrig personal i anställning hos avtalsregistreraren.

Trafiksäkerhetsverket ska ordna utbildning både för de registrerare hos avtalsregistrerarna som är nyanställda och för de personer som ansvarar för registreringsverksamheten. Utbildningen för nya registrerare ska omfatta grundläggande frågor i samband med registreringsåtgärder samt praktiska problemsituationer i anknytning till dem. Utöver den teoretiska utbildningen ska utbildningen även innehålla praktiskt tillämpad utbildning. De personer som svarar för registreringen ska delta i sådana kurser som behandlar aktuella frågor i samband med registrering. Trafiksäkerhetsverket ska dessutom leda avtalsregistrerarna skriftligen och ge dem den rådgivning per telefon eller e-post som behövs för skötseln av registreringsuppgifterna. Via elektroniska meddelanden ska det ges information om sådana aktuella saker som inverkar på registreringen.

I syfte att trygga kvaliteten på registreringsverksamheten får det i avtalen avtalas om de nyckeltal för kvalitetsmätning, dvs. indikatorer för nyckelresultat, som ska utgöra den målsatta nivå som ska uppnås. Nyckeltalen kan t.ex. bestå av det relativa antalet fel som har framgått i registreringsverksamheten, av kundresponsmängderna och av antalet rättshandlingar eller klagomål som har gällt registreringsanmälningar. Syftet med indikatorerna för nyckelresultat är att styra verk-

samhetens kvalitet så att den konstant utvecklas i rätt riktning. Avtalsregistreraren ska regelbundet rapportera till Trafiksäkerhetsverket hur indikatorerna för nyckelresultaten uppfylls. Indikatorerna definieras av Trafiksäkerhetsverket.

Enligt 3 punkten i momentet ska det i avtalet avtalas om hur avtalsregistreraren uppfyller de krav som gäller att sköta uppgiften på behörigt sätt bl.a. när det gäller datakommunikationsförbindelser, informationssystem och säkerhetsarrangemang med beaktande av de bestämmelser om informationssäkerhet som myndigheter ska iaktta, t.ex. statsrådets förordning om informationssäkerheten inom statsförvaltningen (681/2010). Till registreringsavtalet mellan Trafiksäkerhetsverket och avtalsregistreraren ska fogas en separat bilaga om dataskyddet. Uppgiftens behöriga skötsel förutsätter dessutom att de allmänna förvaltningslagarna iaktas. Denna förutsättning nämns i motiveringen till 5 §, och ska för tydlighetens skull nämnas även i avtalet.

Enligt momentets 4 punkt ska det i avtalet avtalas om eventuell ersättning som Trafiksäkerhetsverket ska betala till avtalsregistreraren. I avtalet kan det också avtalas om hur ersättningen ska betalas. Den serviceersättning som Trafiksäkerhetsverket betalar kan variera beroende på vilka uppgifterna är och vilka servicekanaler som används. Den serviceersättning som ska betalas till avtalsregistreraren ersätter sådana löpande utgifter som mottagande och registrering av registeruppgifter har föranlett avtalsregistreraren. Utgiften för det arbete som utförs vid mottagandet av registreringsanmälningarna kommer att vara den största enskilda kostnad som ersätts.

I självbetjäningsskanalen orsakar arbetet inga kostnader, eftersom den person som gör registreringsanmälan i avtalsregistrerarens system för in ändringsuppgifterna själv. Därmed uppkommer det endast vid personbetjäning kostnader på grund av mottagande och införande av registreringsanmälan. Enligt Trafiksäkerhetsverkets bedömning omfattar den nya verksamhetsmodellens arbetsmängd i fråga om mottagandet av registeranmälningar cirka 0-20 % av den nuvarande arbetsmängden, beroende på servicekanalen.

Utöver kostnaderna för arbetet föranleds avtalsregistreraren kostnader även för bl.a.

förmedlande av registeruppgifter, elektronisk identifiering (Tupas-identifiering), begäran om fordonsuppgifter från Trafiksäkerhetsverket, skötsel av betalningar (uttagande av kundavgift samt betalning till Trafiksäkerhetsverket), elektronisk betalning, fakturerings av kunder, kreditförluster, oavslutade registreringsåtgärder eller för ersättning av skador som orsakats kunder. Skadeståndersättning kan bli aktuella i sådana situationer där avtalsregistrerarens system inte fungerar och detta leder till en sådan skada som den som gör registreringsanmälan bör få ersättning för. Trafiksäkerhetsverket ska ansvara för sådana skador som orsakas av att dess system inte fungerar.

Serviceersättningen ska utöver den ovan nämnda kostnadsersättningen även bestå av en täckning som betalas till avtalsregistreraren. Trafiksäkerhetsverket ska bedöma vad det rimliga beloppet av serviceersättningen är, och detta ska i regel inte ändras. Beloppet av serviceersättningen ska endast ändras i samband med indexhöjning.

Enligt momentets 5 punkt ska det i avtalet om registreringsverksamheten även säkerställas att tillsynsförfarandena och tillsynen över verksamheten fungerar effektivt. I lagens 9 § bestäms det om Trafiksäkerhetsverkets rätt att få information och få utföra inspektioner för utövande av tillsyn.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska avtalsregistreraren innan denne ingår avtal ge Trafiksäkerhetsverket en utredning om att den och dess personal som ska utföra registreringsuppgifter på basis av avtal uppfyller de krav som ställs i lagen. För bedömningen av tillförlitligheten svarar dock Trafiksäkerhetsverket. Bestämmelser om dess rätt till information i fråga om straffregister och bötesregister, som krävs för bedömningen, finns i 10 § i lagen. När en motsvarande tillförlitlighetsbedömning har gjorts av någon annan myndighet, t.ex. Finansinspektionen med stöd av lagen om försäkringsförmedling (570/2005) innan en fysisk person registreras som försäkringsförmedlare, ska Trafiksäkerhetsverket inte göra en motsvarande utredning på nytt.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om avtalsregistrerarens skyldighet att underrätta Trafiksäkerhetsverket om alla sådana föränd-

ringar som kan inverka på uppfyllandet av de krav som föreskrivs i 3 och 4 § i lagen och som gäller avtalsregistreraren och dess personal.

7 §. Uppsägning och hävande av avtal om registreringsverksamhet. Enligt paragrafen ska Trafiksäkerhetsverket säga upp eller häva ett sådant avtal som avses i 6 §, om avtalsregistreraren inte längre uppfyller de krav som ställs i 3 §. Avtalet ska sägas upp eller hävas också ifall avtalsregistreraren väsentligt eller upprepat handlar på ett lagstridigt sätt eller väsentligt eller upprepat försummar att utföra de registreringsuppgifter som det har avtalats om i avtalet om registreringsverksamhet. Avtalet om registreringsverksamhet är till karaktären ett förvaltningsavtal, och därför ska eventuella meningsskiljaktigheter behandlas i förvaltningsdomstolen.

8 §. Registreringsavgift. Paragrafens innehåll motsvarar 7 § i den gällande lagen. Avtalsregistreraren tar för registreringsverksamheten ut avgifter till Trafiksäkerhetsverket, som sedan redovisar dem enligt avtalet. Avtalsregistreraren får inte ta ut någon serviceavgift eller annan motsvarande avgift utöver de fastställda avgifterna. Avgifternas belopp fastställs i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Enligt 2 § i kommunikationsministeriets förordning om Trafiksäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (722/2012) tas det för registreringsprestationer i fråga om fordon ut avgifter enligt självkostnadsvärde.

9 §. Tillsyn. Paragrafens innehåll motsvarar i huvudsak 10 § i den gällande lagen. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om Trafiksäkerhetsverkets skyldighet att utöva tillsyn över avtalsregistrerarnas registreringsverksamhet. Syftet med tillsynen är särskilt att utreda om registreringarna är ändamålsenliga och om de allmänna krav som har ställts på avtalsregistreraren uppfylls kontinuerligt.

För fullgörandet av tillsynen har Trafiksäkerhetsverket enligt 2 och 3 mom. rätt att trots sekretessbestämmelserna få de handlingar av avtalsregistreraren som behövs för tillsynen samt att utföra inspektioner i avtalsregistrerarens lokaler och andra utrymmen, med undantag av utrymmen som används för boende av permanent natur. Enligt grundlagsutskottets riktlinjer omfattar hemfriden i

princip alla slags utrymmen som är avsedda för boende av permanent natur (GrUU 16/2004 rd, GrUU 39/2005 rd). Enligt 3 mom. ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen iakttas vid inspektioner. I övrigt ska det avtalas om tillsynen i registreringsavtalet enligt 6 §.

Trafiksäkerhetsverket ska övervaka att lagens krav på avtalsregistrerare och deras personal uppfylls under hela avtalsperioden. Trafiksäkerhetsverket ska övervaka att avtalsregistreraren utvecklar och övervakar registreringsverksamheten och personalen. Tillförlitligheten hos avtalsregistreraren, personerna med bestämmande inflytande samt personerna som utför registreringar ska övervakas efter den första bedömningen genom att utföra stickprov.

Trafiksäkerhetsverket övervakar också de registreringsåtgärder som registrerarna vidtar. Som för närvarande kan tillsynen utövas med hjälp av ett informationssystem för registrering. När registreringen utförs via ett användargränssnitt, kräver systemet ett specificerat användarnamn av varje användare. Systemet registrerar varje inloggning, sökning och registeranteckning som användarnamnet gör i systemet. På så sätt kan Trafiksäkerhetsverket i efterhand övervaka och kontrollera användarnas verksamhet i informations-systemet.

I fortsättningen kan Trafiksäkerhetsverket bevilja avtalsregistreraren rätt att anteckna registreringsanmälningar även via en förbindelse för systemintegration. I sådana fall beviljas enskilda användare inte användarrätt eller användarnamn separat, utan användarrätten beviljas till organisationen i fråga. Avtalsregistreraren ska dock i ett registreringsmeddelande tillhandahålla den uppgift som identifierar registreringsanmälnans handläggare. Denna uppgift är obligatorisk, eftersom den krävs för att registreringsanmälan ska kunna godkännas av Trafiksäkerhetsverket. Som i nuläget är det möjligt att i efterhand utreda vem som har tagit emot och antecknat registreringsanmälan i registret samt i vilken organisation det gjorts. Att utreda vem som har gjort registreringsanmälningarna är möjligt även i sådana fall där försäkringsförmedlare har gjort dem via en förbindelse för systemintegration. Dessutom ska det tas i beak-

tande att kraven i 4 § gäller för samtliga personer som utför registreringsuppgifter, oberoende av om deras personliga användartillstånd är beviljade av Trafiksäkerhetsverket eller av avtalsregistreraren.

10 §. Trafiksäkerhetsverkets rätt till information. Paragrafens innehåll motsvarar 11 § i den gällande lagen. Med stöd av den paragrafen har Trafiksäkerhetsverket rätt att få de uppgifter ur straff- och bötesregistret som behövs för att utreda det tillförlitlighetskrav som det föreskrivs om i 3 och 4 § samt för att utöva den tillsyn som avses i 9 §. Uppgifter får även överlätas via en teknisk anslutning.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att Trafiksäkerhetsverket har rätt att i samband med upphävande av avtal ge avtalsregistreraren uppgifter om brott, eftersom Trafiksäkerhetsverket vid behov ska kunna ge avtalsregistreraren ett skäl till att avtalet ska upphävas på grund av brott. I praktiken har denna uppgift endast getts till den som har begått brottet. En person som utövar bestämmande inflytande hos avtalsregistreraren, t.ex. verkställande direktören, har endast fått veta att de krav som ställs på avtalsregistrerare i lagen inte uppfylls. Uppgiften om brottet ska överlätas endast om det är nödvändigt för att kunna motivera ett upphävande, och endast till de personer som utövar bestämmande inflytande hos avtalsregistreraren till vilka det på grund av ovan nämnda skäl är nödvändigt att överläta uppgiften.

11 §. Handräckning. Paragrafen motsvarar 13 § i den gällande lagen. Trafiksäkerhetsverket ska ha rätt att få handräckning vid utövandet av tillsyn, om avtalsregistreraren inte möjliggör tillsyn.

12 §. Ändringssökande. Paragrafen gäller ändringssökande i fråga om Trafiksäkerhetsverkets beslut om registrering. De frågor om registreringsavtal som avses i 6 och 7 § i lagen hör inte till paragrafens tillämpningsområde. Enligt 3 § 1 mom. i förvaltningslagen (434/2003) avses med förvaltningsavtal ett avtal som hör till myndighetens behörighet och som gäller skötseln av en offentlig förvaltningsuppgift eller ett avtal som sammanhänger med utövning av offentlig makt. Vid assisterande registreringsuppgifter är det fråga om en offentlig förvaltningsuppgift. Enligt 66 § i den lagen behandlas tvister som gäller

förvaltningsavtal som förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolarna i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Det första skedet i ändringssökandet utgörs av omprövningsförfarandet. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om rätten att begära omprövning hos Trafiksäkerhetsverket i ett beslut om ett registreringsärende. Ett beslut om begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I 14 § i den gällande lagen föreskrivs det om rätten att begära omprövning i ett registreringsbeslut. Även i 98 § i den gällande fordonslagen föreskrivs det om ett motsvarande omprövningsförfarande och om rätten att genom besvär överklaga ett beslut med anledning av en begäran om omprövning. I förslaget till ändring av fordonslagen föreslås det att hänvisningarna till besluten om registrering ska strykas i den paragrafen i fordonslagen.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska rätten att söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen vara tillståndspliktig. Grundlagsutskottet har ansett att ändringssökande i två steg som baserar sig på omprövning samt på besvär hos förvaltningsdomstolen med anledning av omprövningsbeslut är tillräckligt med hänsyn till 21 § i grundlagen, om de beslut som är föremål för besvärstillståndet är ringa till sin betydelse och lättare ur avgörandesynvinkel (GrUU 57/2010 rd). Registreringsbesluten kan i fråga om deras betydelse och karaktär anses vara sådana att det för att garantera rättsskyddet är tillräckligt med ett sådant två-stegsförfarande för ändringssökande som nämns ovan.

Enligt 3 mom. i paragrafen ska ändring i ett beslut om rättelse av personuppgifter sökas genom besvär i enlighet med vad som föreskrivs i personuppgiftslagen. Ändring i den avgift som tas ut av kunden ska däremot sökas genom besvär enligt vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs det att ett beslut av Trafiksäkerhetsverket som fattats med stöd av lagen ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

13 §. Hänvisningar till strafflagen. I paragrafens 1 mom. hänvisas det till de bestämmelser om straff för brott mot tystnadsplikten

som finns i strafflagen. I strafflagens 38 kap. 1 § föreskrivs det om sekretessbrott och i 2 § om sekretessförseelse. I lagens 40 kap. 5 § föreskrivs det om brott mot tjänsthemlighet samt oaktsamt brott mot tjänsthemlighet. Även denna paragraf kan tillämpas på dem som utför registreringsuppgifter, eftersom det i 5 § 2 mom. i den föreslagna lagen föreskrivs att de ska omfattas av 40 kap. om tjänstebrott i strafflagen när de utför uppgifterna i fråga.

I 23 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet finns bestämmelser om den tystnadsplikt och det förbud att utnyttja uppgifter som gäller sekretessbelagda uppgifter. Enligt 24 § 28 punkten är bl.a. straff- och bötesregisteruppgifter sekretessbelagda uppgifter. Om en person i anställning hos avtalsregistreraren har begått ett brott får avtalsregistreraren t.ex. inte röja uppgifter om detta till utomstående.

I paragrafens 2 mom. hänvisas det till strafflagens 38 kap. 9 § om personregisterbrott. En person som utför registreringsuppgifter gör sig skyldig till personregisterbrott bl.a. genom att i strid med dess användningsändamål använda personregistret till något annat ändamål än det som krävs för uppgifterna.

14 §. Ikraftträdande. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om lagens ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2015. Lagens 2 § 2 mom. ska dock tillämpas först ett år senare, dvs. den 1 november 2016. Bestämmelsen gäller Trafiksäkerhetsverkets skyldighet att föra en uppdaterad förteckning över avtalsregistrerarna som är öppen för alla i en elektronisk tjänst. En senare tidpunkt för tillämpningen föreslås därför att tjänsten troligtvis inte skulle bli klar före lagens ikraftträdande på grund av andra pågående projekt.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om upphävandet av lagen om registrering av fordon.

Paragrafens 3 mom. innehåller en övergångsbestämmelse. Enligt den ska tillförlitligheten hos de avtalsregistrerare och personer i registreringsuppgifter som utför dessa uppgifter då lagen träder i kraft kontrolleras inom ett år från ikraftträdandet av denna lag. Att kontrollera tillförlitligheten är enligt 6 § 2 mom. Trafiksäkerhetsverkets uppgift. I den

gällande lagens 5 § definieras tillförlitligheten mera allmänt än i 3 § 3 mom. i den föreslagna lagen där även bötesbrott nämns som en eventuell orsak till att en person med bestämmande inflytande hos en avtalsregistrerare eller en person som utför avtalsregistreringar inte kan anses vara tillförlitlig. I den gällande lagen bestäms inte om rätten till att få uppgifter ur bötesregistret för att bedöma tillförlitligheten, och därför kan Trafiksäkerhetsverket inte inleda några omfattande tillförlitlighetsbedömningar innan den nya lagen har trätt i kraft. Antalet personer som ska kontrolleras är flera tusen bland de nuvarande avtalsregistrerarna och deras personal, och därför behövs det en övergångsperiod på ett år för att göra dessa bedömningar.

1.2 Fordonslagen

3 §. Definitioner. I paragrafens 28 punkt definieras efterkontroll. Definitionen finns redan i den gällande lagen, men den ändras så att det fogas ett semikolon till den. I paragrafens nya 29 punkt definieras certifikat. Med certifikat avses den identifieringskod som visar äganderätten till fordonet och som beviljas av Trafiksäkerhetsverket till den som förhandsanmäler ett fordon eller till den i registret antecknade ägaren. Registreringsförordningens 4 § ska ändras så att registeranmälan för fordon även ska kunna göras genom att använda certifikatet, och inte endast med registreringsintygets del II.

Till paragrafen fogas en ny 30 punkt där det definieras vad som avses med den som utför registreringar. Med de som utför registreringar avses utöver Trafiksäkerhetsverket även Trafiksäkerhetsverkets avtalsregistrerare enligt den föreslagna lagen om registrering av fordon.

64 §. Anmälan av fordons registeruppgifter. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om skyldigheten hos ägaren och innehavaren av fordonet att registeranmäla de uppgifter och ändringar av dem som behövs vid första registreringen av fordonet samt uppgifter om att fordonet avställt, påställt eller avregistrerats slutligt. Vid första registreringen av ett fordon, anses det också samtidigt ha påställt. I enlighet med 3 § 15 punkten i lagen innefattar första registreringen de uppgifter som

gäller ägaren, innehavaren, den som ansvarar för användningen, trafikförsäkringen och användningsändamålet. Momentet motsvarar 64 § 1 mom. i den gällande lagen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om att försäkringsbolag är skyldiga att göra en registreringsanmälan om uppgifter som gäller trafikförsäkringar samt att den som svarar för användningen av fordonet är skyldig att göra en registreringsanmälan när en uppgift som gäller den som svarar för användningen ska registreras, ändras eller avregistreras. I momentet ska även ingå en informativ hänvisning till den skyldighet i 59 § 1 mom. i avfallslagen (646/2011) enligt vilken insamlare och behandlare ska göra registreringsanmälan om slutlig avregistrering av fordon, om det har utfärdats ett intyg om fordonets skrotning.

Uppgifterna om en trafikförsäkring ska anmälas på det sätt som föreskrivs i trafikförsäkringslagen och i den förordning som utfärdats med stöd av paragrafens 4 mom., dvs. registreringsförordningen. Om den rätt som den som svarar för användningen har att göra registreringsanmälningar föreskrivs för närvarande i 3 § 3 mom. i registreringsförordningen. Den bestämmelsen ska strykas genom lagändringen. I stället för att ha rätt att göra de registreringsanmälningar som gäller honom eller henne själv, ska således den som svarar för användningen ha en skyldighet till detta. För närvarande är varken ägaren eller den som svarar för användningen skyldig att anmäla sådana uppgifter som gäller den som svarar för användningen. För att registeruppgifterna ska vara uppdaterade bättre än tidigare, föreslås det att detta ändras.

I den gällande fordonslagens 64 § föreskrivs det endast att det genom statsrådets förordning får föreskrivas om insamlarens och behandlarens rätt att göra registreringsanmälan samt de sätt på vilka insamlaren, behandlaren och försäkringsbolagen kan göra anmälningarna. I registreringsförordningens 3 § 1 mom. föreskrivs att insamlaren och behandlaren får göra registeranmälan om slutlig avställning. Bestämmelsen ska strykas från förordningen. Bestämmelsen tas in i lag därför att det är fråga om en skyldighet som gäller aktörerna. I registreringsförordningens 3 § 3 mom. föreskrivs det att försäkringsbolagen

ska göra de registreringsanmälningar som gäller ändringar av trafikförsäkringsuppgifter. Enligt 53 § i förordningen ska försäkringsbolaget och Trafikförsäkringscentralen anmäla om nya gällande trafikförsäkringar. Ett trafikförsäkringsbolag ska dessutom anmäla de hos bolaget försäkrade registreringspliktiga fordon och provnummerintyg för vilka trafikförsäkringspremie inte har betalats. De närmare bestämmelser om försäkringsbolag som nämns ovan ska sammanföras i en paragraf.

Den gällande lagens 64 § 2 mom. gäller avställning av fordon i kategori L. Den föreslagna lagen ska inte längre innehålla en sådan bestämmelse, och det är i framtiden därför möjligt att utan begränsningar avställa samtliga fordonstyper. Enligt gällande 2 mom. har det i regel inte varit möjligt att göra registreringsanmälan om avställning av ett fordon i kategori L, dvs. t.ex. en motorcykel eller moped. Avställning av fordon i kategori L har fått göras om fordonet har skadats, tillgripits, förts ut ur landet eller övergått i kommunens ägo eller om det av någon annan särskild anledning som inte är försäkringsrelaterad inte går att använda fordonet i trafik eller någon annanstans. Särskilda anledningar har bl.a. varit istandsättning eller reparation av fordon eller att det inte har använts på en lång tid.

Tidigare har man inte ansett det vara nödvändigt att avställa fordon i kategori L, eftersom de inte omfattas av fordonsskatten. Avställningen har inte ansetts viktig även därför att försäkringsavgifterna för fordon i kategori L kunde avbrytas genom att göra en anmälan om avställningstid till försäkringsbolaget. Försäkringsbolagen slopade dock anmälningarna om avställningstid, varvid skyldigheten att ha försäkring för fordon i kategori L i praktiken har omfattat fordonets hela livscykel, om det inte har avställts med anledning av ovan nämnda orsaker. Förfarandet har som helhet orsakat oklarheter och har upplevts som besvärligt.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om registeranmälan. Kunderna ska kunna göra registreringsanmälningar via Trafiksäkerhetsverkets eller dess avtalsparts elektroniska tjänst. Utöver de elektroniska servicekanalerna ska det vara möjligt att göra registre-

eringsanmälan personligen på avtalsregistrerarens verksamhetsställe. Bestämmelser om identifieringen av den som gör registeranmälan finns i registreringsförordningen.

Enligt 64 § 4 mom. i den gällande fordonslagen ska registreringsanmälan lämnas in personligen eller genom ombud. Bestämmelsen innehåller ett bemyndigande att genom statsrådets förordning föreskriva när registreringsanmälan får göras via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst. Enligt 4 a § i registreringsförordningen får ägaren eller innehavaren av fordonet göra registreringsanmälan via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst endast vid avställning eller påställning av fordonet eller om registreringsintyget förkommit eller förstörts. Elektroniskt får även anmälas om att en uppgift om den som svarar för användningen av ett fordon ska registreras, ändras eller avregistreras. I fråga om övriga anmälningar än de som nämns ovan i förordningen ska registreringsanmälan således lämnas in till Trafiksäkerhetsverkets avtalsregistrerare personligen på ett besiktningställe, i ett försäkringsbolag, i en bilaffär eller i ett finansieringsbolag. Enligt 6 § 2 mom. i förordningen ska den som gör anmälan identifieras med en sådan stark autentisering som avses i 1 § 1 punkten i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

Personliga besök har varit nödvändiga, eftersom den utredning om ägaren av fordonet som krävs vid ett fordonets första registrering och ändringsregistrering har gjorts på papper i registreringsintygets del II. Registreringsförordningen ska ändras så att rätten att göra registeranmälan även ska kunna bevisas med ett certifikat förutom med registreringsintygets del II. Varken registreringsintygets del II eller certifikat behövs för att göra registeranmälan, om den som gör registeranmälan kan identifieras som den i registret antecknade ägaren eller innehavaren av fordonet genom stark autentisering elektroniskt.

Elektronisk registrering ska vara möjligt i nästan alla situationer. Detta är dock inte möjligt om Trafiksäkerhetsverket inte kan utreda förutsättningarna för registreringen elektroniskt. En sådan situation är det t.ex. när den i registret antecknade ägaren av fordonet har registeranmält datumet för överföringen

av äganderätten, men den nya ägaren av fordonet inte godkänner datumet för överföringen på grund av att det har funnits andra ägare mellan den i registret antecknade ägaren och den nya ägare som vill registrera fordonet. Elektronisk registrering är inte heller möjlig när Trafiksäkerhetsverket kräver en utredning om den besiktningsskyldighet som gäller fordonet. Besiktningsskyldigheten såsom en förutsättning för registrering är ett krav bl.a. för museibilar, räddningsfordon och ambulanser. Registreringsanmälningar som gäller tillfällig användning av fordon, t.ex. fordonets användning med provnummerintyg, förflyttningstillstånd eller exportregistreringsintyg, får inte heller göras via en elektronisk tjänst.

Elektronisk registrering är inte heller möjligt om den nya ägaren av fordonet inte innehar ett certifikat för fordonet. Exempelvis i samband med utmätning får utmätningsmannen inte alltid registreringsintygets del II. Detsamma kan hända med certifikatet. Om den nya ägaren av fordonet inte får ett certifikat är det inte möjligt att göra en elektronisk registrering, utan äganderätten till fordonet måste visas via en personlig tjänst genom en åtkomsthandling som fås av utsökningsmyndigheten.

Enligt 4 mom. i paragrafen får genom statsrådets förordning utfärdas närmare bestämmelser om ägarens och innehavarens inbördes anmälningsskyldighet samt om den rätt som fordonets förra ägare och innehavare har att göra registreringsanmälningar som gäller registrerade uppgifter. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom närmare bestämmelser om anmälningar som gäller registeruppgifter och om tidsfristerna för dem. Momentet motsvarar i huvudsak 64 § 3 mom. i den gällande lagen. Det ska dock inte längre innehålla någon bestämmelse om rätten hos en i 58 § i avfallslagen avsedd insamlare eller behandlare att göra registeranmälan, eftersom rätten i fråga om dem är en skyldighet om vilken det föreskrivs i 2 mom. i paragrafen.

Enligt 5 mom. i paragrafen föreskrivs det genom förordning av försvarsministeriet om vilka militärfordon som införs i registret enligt denna lag och vilka som införs i det av försvarsmakten förda militärfordonsregistret

samt om sistnämnda register och om skötseln av registreringsärenden inom försvarsmakten. Ett militärfordon som avställts får registreras i militärfordonsregistret. Momentets innehåll motsvarar 64 § 5 mom. i den gällande lagen.

66 a §. *Registreringsintyg, registrerings-skyltar och certifikat.* Enligt 1 mom. i paragrafen ska Trafiksäkerhetsverket på begäran utfärda ett registreringsintyg när ett fordon registreras första gången, när en ändringsregistrering görs och när ett fordon avställs eller påställs. Enligt den gällande bestämmelsen ska intyg ges automatiskt. Även om intyg endast ges på begäran, ska dess del I ges utan särskild avgift. För intygets del II tas en avgift ut. Till den som gör en sådan förhandsanmälan som avses i 65 § eller till den i registret antecknade ägaren ska Trafiksäkerhetsverket enligt momentet på begäran även ge ett sådant certifikat som definieras i 3 § i den nya 29 punkten.

I momentet föreskrivs även om att Trafiksäkerhetsverket på begäran beviljar den som förhandsanmäler ett fordon eller den i registret antecknade ägaren ett certifikat vars innehav berättigar innehavaren att göra registeranmälningar. Certifikatet beviljas för viss tid. Den i registret antecknade fordonsägaren får certifikatet via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst. Om certifikatet t.ex. kommer bort, kan via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst fås ett nytt certifikat som upphäver det förra.

I ett senare skede kommer Trafiksäkerhetsverket t.ex. på en begäran som görs via telefon av den i registret antecknade ägaren att kunna sända certifikatet per post till den i registret antecknade ägarens adress. Certifikatet kan också sändas som textmeddelande eller genom e-post till en som har genomgått stark autentisering, t.ex. till en kund som har identifierats via mobil. Om det finns flera ägare till fordonet, ska certifikatet överlåtas till en av de ägare som är antecknade i registret. Vid överlåtelsen av certifikatet ska det tillämpas samma bestämmelser som vid överlåtelse av registreringsintyg.

I momentet stryks även skyldigheten att medföra registreringsintygets tekniska del, dvs. del I, i fordonet under körning. Således ska tillsynsmyndigheterna i fortsättningen

kontrollera fordonets uppgifter elektroniskt via sina egna informationssystem eller direkt i Trafiksäkerhetsverkets informationssystem. Denna ändring får konsekvenser endast för inrikestrafiken. I 2 mom. föreskrivs det om skyldigheten att medföra registreringsintygets del II i internationell trafik.

För den tunga trafiken ska det föreskrivas en övergångsperiod till den 31 december 2016 i fråga om slopandet av skyldigheten att automatiskt skriva ut del I av registreringsintyget samt att medföra registreringsintyg.

Enligt paragrafens 2 mom. ska den senaste tekniska delen av registreringsintyget, dvs. del I, medföras i fordonet i internationell trafik. Som nämns ovan, ska föraren enligt den i Wien år 1968 ingångna konventionen om vägtrafik medföra ett registreringsbevis i internationell vägtrafik.

När fordon registreras första gången och vid behov när fordon påställs, överlämnas enligt 3 mom. i paragrafen registreringsskyltar med fordonets registreringstecken. Registreringstecknet ändras i regel inte under fordonets livscykel eller före den slutliga avregistreringen av fordonet. Registreringstecknet får dock ändras i samband med att en registreringsskylt har blivit stulen. Genom att byta ut tecknet kan man minska risken för misstag vid myndighetstillsynen. Registreringstecknet kan också bli utbytt när ägaren av fordonet skaffar ett specialtecken för sitt fordon. Momentet motsvarar 66 a § 2 mom. i den gällande lagen.

Enligt 4 mom. i paragrafen är den i registret antecknade ägaren av fordonet skyldig att överlåta certifikatet för fordonet eller det giltiga registreringsintyget samt registreringsskyltarna till den nya ägaren av fordonet i samband med byte av ägare. I övrigt motsvarar momentet det gällande 3 mom. i lagens 66 a §, men till det ska såsom ett alternativ till överlåtelsen av registreringsintyget fogas en skyldighet att överlåta certifikatet.

Äganderätten till fordonet övergår på basis av åtkomst. Äganderätten övergår genom undertecknande av köpebrev eller annan åtkomsthandling. Äganderätten till fordonet övergår även utan överlåtelse av certifikatet eller registreringsintyget för fordonet. Certifikatet eller registreringsintyget behövs för att göra registeranmälan. Åtkomsthandlingen

intygar att äganderätten har övergått, och därför rekommenderas det att bevara handlingen för detta ändamål. Trafiksäkerhetsverket förvarar dem inte för parternas räkning, och det krävs inte längre att de bifogas till registreringsanmälningarna i samband med eventuella meningsskiljaktigheter.

Den skyldighet att överlåta registreringskyltar som det föreskrivs om i momentet ska tillämpas på fler situationer än förut, eftersom antalet fordon utan fastsatta registreringsskyltar kommer att minska. Det beror på att registreringsförordningen ska ändras så att det i samband med avställning inte längre ska krävas överlåtelse av registreringsskyltar för någon fordonskategori. Fordon utan registreringsskyltar skulle således finnas endast i de fall när avställningen har skett före ändringen eller när tillsynsmyndigheten har avlägsnat registreringsskyltarna från fordonet.

Enligt 5 mom. utfärdas det genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om registreringstecken, registreringsskyltar, nationalitetsbeteckning och förflyttningssmärken, om användning, fastsättning och skötsel av registreringsskyltar och nationalitetsbeteckning samt om registreringsintyg och certifikat. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser även om användningen av registreringsintyget. Trafiksäkerhetsverket bestämmer om registreringsintyget och de tekniska detaljerna i uppgifterna, om formuläret för de blanketter som används vid registrering samt om registreringsskyltarnas mått och andra tekniska egenskaper. Momentet motsvarar 66 a § 4 mom. i den gällande lagen.

66 c §. Avställning av fordon. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om anmälan om avställning. Anmälan ska göras den dag då användningen av fordonet i trafik upphör. Fordonet antecknas som avställt i registret från den dag då anmälan gjordes. Av särskilda skäl kan dock en dag som infaller före den dag då anmälan gjordes antecknas som den dag då fordonet avställdes. Ett sådant särskilt skäl kan t.ex. vara en polisrapport om en krock, där det på ett tillförlitligt sätt framgår att fordonet verkligen inte har kunnat användas i trafik efter en viss dag. Momentet motsvarar 66 c § 1 mom. i den gällande lagen.

Enligt 2 mom. i paragrafen får ett fordon som har avställt användas i trafik och i övrigt fram till utgången av det dygn då avställningsperioden börjar. I fråga om användningsrätten motsvarar den bestämmelsen i det gällande momentet. Det föreslås dock att hänvisningen om fordonets registreringsskyltar som en förutsättning för rätten att använda fordonet ska slopas därför att registreringsförordningen ska ändras så att det i samband med avställning inte längre ska krävas överlåtelse av registreringsskyltar för någon fordonskategori. Skyldigheten att returnera eller förstöra registreringsskyltarna gäller inte trots att trafikförsäkringen är avslutad.

Enligt 12 § 1 mom. i den gällande registreringsförordningen ska registreringsskyltar på fordon i kategori L, som t.ex. motorcyklar, mopeder, trehjuliga fordon, lätta fyrhjulingar, fyrhjulingar samt traktorer och dess släpvagnar, returneras i samband med avställning. Sådana registreringsskyltar som hör till andra fordon än de ovan nämnda har man, om man så vill, fått returnera antingen i samband med avställningen eller under den tid när fordonet har varit avställt.

Enligt 3 mom. i paragrafen utfärdas genom förordning av statsrådet bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets rätt att i registret anteckna ett fordon såsom avställt på grund av export eller av något annat särskilt skäl. Bemyndigandet att utfärda förordning motsvarar den gällande bestämmelsen. Det föreslås dock att hänvisningen till fordonets registreringsskyltar stryks, eftersom skyldigheten att returnera registreringsskyltarna i samband med avställning ska slopas. Det är onödigt att överlämna registreringsskyltarna därför att de myndigheter som övervakar användningen av fordon i trafik kan kontrollera rätten att använda fordonet i trafik via sina egna system. Returnerandet av registreringsskyltarna påverkar inte heller trafikförsäkringen, eftersom trafikförsäkringen blir passiv i och med anmälan om avställning av fordonet. Genom att underrätta försäkringsbolaget kan en trafikförsäkring avbrytas utan att registreringskyltarna returneras.

66 f §. Tillfällig användning av fordon i trafik. Enligt 2 mom. i paragrafen kan Trafiksäkerhetsverket och Tullen i fråga om ett fordon som inte registrerats första gången i

Finland eller som avställt i Finland eller belagts med användningsförbud eller körförbud ge förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningsmärken för begränsad användning av fordonet i trafik och någon annanstans. Enligt det gällande momentet är det den som utför registreringen eller Tullverket som ger förflyttningstillstånd och förflyttningsmärken. Med den som utför registreringar avses Trafiksäkerhetsverket och avtalsregistreraren, även om detta inte definieras i lagen i motsats till registreringsförordningen. Det föreslås att det i momentet i stället för den som utför registreringar ska hänvisas till Trafiksäkerhetsverket, eftersom avtalsregistrerarnas uppgifter enligt 2 § 2 mom. i lagen om registrering av fordon endast ska vara assisterande även när det gäller förflyttningstillstånd. Dessutom ändras momentet så att det i stället för Tullverket hänvisas till Tullen.

95 §. Trafiksäkerhetsverkets rätt att ändra registeruppgifter. Enligt 1 mom. i paragrafen har Trafiksäkerhetsverket rätt att föra in de uppgifter som saknas i registret eller att rätta oriktiga uppgifter, om skyldigheten att registrera ett fordon har försummats eller om Trafiksäkerhetsverket får vetskap om att en uppgift som ska antecknas i registret har förändrats eller är oriktig. I fråga om användningsrätten motsvarar bestämmelsen den gällande paragrafen. Den gällande paragrafen innehåller en ovillkorlig skyldighet att höra ägaren eller innehavaren av fordonet, om ändringen inverkar på ägarens eller innehavarens rättigheter. I paragrafen föreslås ett motsvarande undantag från skyldigheten att höra parter som finns i 34 § 2 mom. i förvaltningslagen. Trafiksäkerhetsverket ska kunna anteckna eller rätta bristfälliga eller oriktiga uppgifter utan att höra ägaren eller innehavaren av fordonet, om hörande är uppenbart onödigt.

Huvudregeln är att Trafiksäkerhetsverket ska ge de berörda parterna tillfälle att yttra sig före en registreringsanteckning ändras. Syftet med ändringen är att upphöra med sådant hörande som har visat sig vara onödigt i praktiken i sådana situationer där en registreringsanteckning har konstaterats vara oriktig t.ex. under en civil-, brotts- eller förvaltningsprocess. I sådana situationer kan Trafiksäkerhetsverket rätta de oriktiga registre-

ringsanteckningarna på ett flexibelt sätt och utan dröjsmål. Att höra parterna i ett rättelseärende som gäller en registreringsanteckning kan anses vara uppenbart onödigt även i sådana situationer där en domstol eller någon annan myndighet har hört parterna och parternas utlåtanden har lämnats till Trafiksäkerhetsverket. Att höra parterna är onödigt om det av registreringsanteckningarna framgår att registreringsanteckningen är uppenbart oriktig eller omöjlig. Hörande är onödigt även om det framgår att den som påstås ha gjort registreringsanteckningen har avlidit före registreringsanteckningen gjordes.

Till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som innehåller en informativ hänvisning till 29 § i personuppgiftslagen som gäller den registeransvariges skyldighet att rätta, utplåna eller komplettera en personuppgift som ingår i ett personregister och som med hänsyn till ändamålet med behandlingen är oriktig, onödig, bristfällig eller föråldrad. Med tanke på den registeransvariges skyldighet att rätta uppgifter är även bestämmelsen i personuppgiftslagens 9 § 2 mom. om att den registeransvarige ska se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas.

98 §. Ändringssökande. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om rätten att hos Trafiksäkerhetsverket begära omprövning i ett beslut som besiktningsstället fattat om godkännande eller besiktning av fordon. Momentet motsvarar i huvudsak gällande 98 § 1 mom. Omnämmandet av omprövningen i fråga om registreringsbeslut ska dock strykas, eftersom det föreskrivs om detta i den föreslagna lagen om registrering av fordon.

Paragrafens 2 mom. motsvarar till sitt innehåll gällande 98 § 2 mom. I ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning samt i något annat beslut som verket annars meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Detsamma gäller när ändring söks i beslut av polisen, Tullen och gränsbevakningsväsen-

Enligt 3 mom. i paragrafen ska rätten att söka ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen vara tillståndspliktig i vissa beslut enligt lag. Grundlagsutskottet har

ansett att ändringssökande i två steg som baserar sig på omprövning samt på besvär hos förvaltningsdomstolen med anledning av omprövningsbeslut är tillräckligt med hänsyn till 21 § i grundlagen, om de beslut som är föremål för besvärstillståndet är ringa till sin betydelse och lättare ur avgörandesynvinkel (GrUU 57/2010 rd). De beslut som det föreslås att förfarandet för besvärstillstånd ska gälla kan i fråga om deras betydelse och karaktär anses vara sådana att det för att garantera rättsskyddet är tillräckligt med ett sådant ändringssökande i två steg som nämns ovan. De beslut som inte ska omfattas av besvärstillståndsförfarandet och som inbegriper tvångsmedel eller sanktioner räknas upp i momentet.

Paragrafens 4 mom. motsvarar till innehållet 98 § 3 mom. i den gällande lagen. Enligt momentet ska ett beslut som fattats med stöd av lagen iaktas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Ikraftträdande av de ändrade bestämmelserna samt övergångsbestämmelser

Lagen föreslås träda i kraft den 1 november 2015.

Enligt övergångsbestämmelsen ska del I av registreringsintyget ges fram till den 31 december 2016 när de fordon som avses i 10 § 2 mom. 2 och 4 punkten samt i 17 § 2 mom. 3 och 4 punkten registreras första gången, när ändringsregistrering görs och när fordon avställs eller påställs. De fordon som avses i dessa bestämmelser omfattar bussar (fordon i kategori N₂ och N₃) samt lastbilar (fordon i kategori M₂ och M₃) och släpvagnar (fordon i kategori O₃ och O₄) vars totalmassa överstiger 3,5 ton. Den föreslagna bestämmelsen i 66 a § 1 mom. om att registreringsintyg ges endast på begäran tillämpas således inte på dessa fordon före den 1 januari 2017. För dessa fordon ges dock endast del I automatiskt. För närvarande ges även del II automatiskt utan någon separat avgift. Med avvikelse från 66 a § 1 mom. krävs det enligt övergångsbestämmelsen att den senaste del I av registreringsintyget medförs i dessa fordon under körning fram till den 31 december 2016. Enligt vad som föreslås i 66 a § 2 mom. ska denna skyldighet endast gälla i internationell trafik i framtiden.

2 Närmare bestämmelser

Bestämmelser om bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet finns i 64 § 4 mom., 66 a § 4 mom. och i 66 c § 3 mom. i lagen om ändring av fordonslagen. I registreringsförordningen föreskrivs det om det som omfattas av dessa bemyndiganden. Förordningen ska ändras och ändringarna ska träda i kraft samtidigt som lagförslagen i denna proposition. I detaljmotiveringen beskrivs de centrala ändringar som föreslås i propositionen i fråga om registreringsförordningen.

Enligt 64 § 4 mom. i lagen utfärdas det genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om fordonsägarens och fordonsinnehavarens inbördes anmälningsskyldighet samt om den rätt som vissa andra har att göra en registeranmälan om registrerade uppgifter. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom närmare bestämmelser om anmälningar som gäller registeruppgifter och om tidsfristerna för dem. Momentet motsvarar i huvudsak 64 § 3 mom. i den gällande lagen.

Enligt 66 a § 4 mom. i den föreslagna lagen utfärdas det genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om registreringstecken, registreringsskyltar, nationalitetsbeteckning och förflyttningsmärken, om användning, fastsättning och skötsel av registreringsskyltar och nationalitetsbeteckning samt om registreringsintyg. Momentet motsvarar 66 a § 4 mom. i den gällande lagen.

Enligt 66 c § 3 mom. i den föreslagna lagen utfärdas genom förordning av statsrådet bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets rätt att i registret anteckna ett fordon såsom avställt på grund av export eller något annat särskilt skäl. Ett motsvarande bemyndigande att utfärda förordning ingår i 66 c § 3 mom. i den gällande lagen.

Utöver bemyndigandena att utfärda förordning ska 64 § 5 mom. dessutom innehålla ett bemyndigande att genom förordning av försvarsministeriet utfärda närmare bestämmelser om militärfordon. Momentet motsvarar 66 § 5 mom. i den gällande lagen.

3 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 november 2015. Avsikten är dock att i god tid före detta stadfästa lagarna, och därför överlämnas propositionen under valperioden 2011–2015. Före ikraftträdandet borde Trafiksäkerhetsverket ha tillräckligt med tid för de systemändringar och de förhandlingar med avtalsregistrerarna som behövs. Dessutom behöver avtalsregistrerarna tid för att genomföra behövliga investeringar och ändringar innan lagen träder i kraft.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen får statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis krävt att bemyndiganden i lag ska vara exakta och noggrant avgränsade (GrUU 56/2002 rd, GrUU 1/2004 rd, GrUU 25/2005 rd). Av lagen ska det tydligt framgå vad man har för avsikt att föreskriva om genom förordning.

Bestämmelser om bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet finns i 64 § 4 mom., 66 a § 4 mom. och i 66 c § 3 mom. i den föreslagna lagen om ändring av fordonslagen. Den föreslagna lagens 64 § gäller anmälan av fordonsregisteruppgifter. Lagens 64 § 5 mom. ska dessutom innehålla ett bemyndigande att genom förordning av försvarsministeriet utfärda närmare bestämmelser om militärfordon. Innehållet i bemyndigandena att utfärda förordning beskrivs mera detaljerat i motiveringarna till varje paragraf samt i avsnittet om närmare bestämmelser. Bemyndigandena att utfärda förordning kan anses vara tillräckligt exakta och avgränsande. Paragraferna innehåller även grundläggande bestämmelser om de frågor om vilka närmare bestämmelser får utfärdas genom förordning. Bemyndigandena motsvarar i huvudsak bemyndigandena i den gällande lagen. Dessa preciserades senast genom de ändringar som trädde i kraft 2007 (233/2007).

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rätts-säkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter.

Grundlagsutskottet har konstaterat att ändamålsenlighetskravet är en rättslig förutsättning vars uppfyllelse måste prövas från fall till fall (GrUU 11/2006 rd). Vid bedömningen ska bl.a. förvaltningsuppgiftens natur beaktas (GrUU 48/2010 rd). Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis innebär tryggande av kraven på rättssäkerhet och god förvaltning att de allmänna förvaltningslagarna iaktas när ärenden behandlas och att de som handlägger ärenden handlar under tjänsteansvar (GrUU 20/2006 rd).

I lagförslaget 2 § 1 mom. om registreringsverksamhet i fråga om fordon föreskrivs det om Trafiksäkerhetsverkets rätt att hos avtalsregistrerare skaffa de assisterande tjänster som behövs för anordnandet av registreringsverksamheten. Det är fråga om en sådan offentlig förvaltningsuppgift som avses i 124 § i grundlagen. Uppgifterna innebär dock inte betydande utövning av offentlig makt. Enligt momentet fattar Trafiksäkerhetsverket registreringsbesluten. De uppgifter som får överföras till avtalsregistrerare räknas upp särskilt i 2 mom. i paragrafen. Uppgifterna preciseras jämfört med den gällande lagen. I 3 mom. föreskrivs dessutom särskilt att en avtalsregistrerare inte får ta emot sådana registreringsanmälningar som inbegriper prövningsrätt. Avtalsregistrerarens uppgifter ska bestå av rutinmässiga och tekniska registreringsuppgifter. Avtalsregistreraren ska inte bedöma om uppgifterna är riktiga, utan Trafiksäkerhetsverkets informationssystem meddelar genom ett automatiskt felmeddelande om det registrerar att det lämnats oriktig information. Vid bedömningen av uppgifternas betydelse ska det också beaktas att registreringen av ett fordon inte ger äganderätt till fordonet.

Det är ändamålsenligt att överföra uppgifterna till avtalsregistrerare på grund av att

man med deras hjälp kan nå en tillräckligt omfattande geografisk spridning av registreringsställen. Tillgången till tjänster ska tryggas administrativt genom ett förfarande som är effektivt och enkelt att administrera och som inte belastar statsfinanserna. Ett av syftena med propositionen är att öka de elektroniska registreringstjänsterna och därmed även den elektroniska handläggningen. Det är dock viktigt att bevara möjligheten till personlig service bl.a. på grund av att registreranmälan i vissa situationer kräver personlig handläggning även i framtiden, som konstateras i motiveringen till 64 § i fordonslagen. Syftet är att trygga flexibla och goda möjligheter till registrering av fordon för kunderna. Grundlagsutskottet har konstaterat att ändamålsenlighetsvillkoret uppfylls i liknande situationer där tjänsternas tillgänglighet förbättras, t.ex. när det gäller beviljandet av färdskrivarkort (GrUU 11/2004 rd).

Att kraven på rättssäkerhet och god förvaltning uppfylls på det sätt som krävs i grundlagen säkerställs bl.a. genom bestämmelserna i 3 § om krav på avtalsregistrerare samt bestämmelserna i 4 § om krav på de personer som sköter registreringsuppgifter. I lagens 7 § föreskrivs det om Trafiksäkerhetsverkets skyldighet att säga upp eller häva ett avtal, om avtalsregistreraren inte längre uppfyller de föreskrivna kraven eller om denne i övrigt väsentligt eller upprepat handlar på ett lagstridigt sätt, eller i övrigt försummar sina uppgifter. I lagens 9 § bestäms det om Trafiksäkerhetsverkets rätt att få information och att få utföra inspektioner för utövande av tillsyn.

Grundlagsutskottet har ansett att det inte är nödvändigt att lagen innehåller en hänvisning till tillämpningen av de allmänna förvaltningslagarna (GrUU 13/2010 rd). Således föreslås det inte någon särskild bestämmelse om detta. Den skyldighet som avtalsregistrerarens personal har att tillämpa förvaltningslagarna när de utför registreringsuppgifter nämns dock i motiveringen till 5 §. Skyldigheten ska även införas i de avtal som avses i lagens 6 § och som ska ingås med avtalsregistrerare, så som det konstateras i motiveringen till paragrafen i fråga. I lagens 5 § föreskrivs endast om två undantag från tillämpningen av förvaltningslagarna, vilka motive-

ras i paragrafen i fråga. I paragrafen föreskrivs för tydlighetens skull också om det straffrättsliga tjänsteansvar som avtalsregistrerarens personal har när de utför de offentliga förvaltningsuppgifter som avses i lagen.

Eftersom avtalsregistreraren inte fattar registreringsbeslut, finns det inte skäl att föreskriva om omprövning i fråga om deras uppgifter. I lagens 12 § föreskrivs det dock om omprövning och ändringssökande i fråga om registreringsbeslut som har fattats av Trafiksäkerhetsverket.

Den föreslagna lagens bestämmelser om överlåtelse av uppgifter till andra än myndigheter kan anses vara förenliga med 124 § i grundlagen.

Med stöd av vad som anförts ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om registrering av fordon**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag gäller anordnandet av registrering av fordon som avses i fordonslagen (1090/2002).

I denna lag avses med registreringsverksamhet att

1) ta emot registreringsanmälningar och ansökningar om förflyttningstillstånd som gäller fordon,

2) i fordonstrafikregistret föra in uppgifter som gäller registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd samt trafikförsäkring i anslutning till dem eller uppgifter som i övrigt gäller fordonet,

3) lämna ut registreringsintyg, certifikat, registreringsskyltar samt förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningsmärken,

4) sköta andra uppgifter som gäller registrering av fordon och meddelande av förflyttningstillstånd.

2 §

Anordnande av registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket svarar för anordnandet av registreringsverksamheten i fråga om fordon. Trafiksäkerhetsverket fattar registreringsbesluten, men får hos en utomstående tjänsteleverantör (*avtalsregistrerare*) som uppfyller kraven enligt 3 § skaffa de assisterande tjänster som behövs för anordnandet av registreringsverksamheten.

Trafiksäkerhetsverket ska föra en uppdaterad förteckning över avtalsregistrerarna. Förteckningen ska vara öppen för alla i en elektronisk tjänst.

Till avtalsregistrerarens assisterande uppgifter hör att

1) ta emot registreringsanmälningar och ansökningar om förflyttningstillstånd som gäller fordon samt att kontrollera de uppgifter som krävs,

2) registrera uppgifter som gäller registreringsanmälan och ansökan om förflyttningstillstånd samt trafikförsäkring i anslutning till dem eller uppgifter som i övrigt gäller fordonet,

3) lämna ut registreringsintyg, certifikat, registreringsskyltar samt förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningsmärken,

4) sända handlingar till Trafiksäkerhetsverket för digitalisering och arkivering,

5) ta ut avgifter för registrering och förmedla dem till Trafiksäkerhetsverket,

6) sköta andra tekniska uppgifter i anslutning till registrering av fordon och meddelande av förflyttningstillstånd.

En avtalsregistrerare får inte ta emot sådana registreringsanmälningar och ansökningar om förflyttningstillstånd som innefattar en bedömning av om förutsättningarna för registrering och beviljande av tillstånd uppfylls. I sådana fall ska avtalsregistreraren lämna över ärendet till Trafiksäkerhetsverket för avgörande.

Bestämmelser om Tullens rätt att ge förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningsmärken för fordon finns i 66 f § 2 mom. i fordonslagen.

3 §

Allmänna krav på avtalsregistrerare

En avtalsregistrerare ska ha yrkesmässig sakkunskap och ha anställd personal som uppfyller de krav som anges i 4 §. Avtalsregistreraren ska ha tillgång till sådana datakommunikationsförbindelser, informationssystem och andra tekniska, ekonomiska och verksamhetsmässiga färdigheter som krävs för att sköta uppgiften på behörigt sätt. Avtalsregistreraren ska kunna sörja för behörig datasäkerhet och behörig datasekretess.

Avtalsregistreraren ska ha rätt att idka näring i Finland. Den som har försatts i konkurs kan inte vara avtalsregistrerare. Om avtalsregistreraren är en fysisk person, ska han eller hon ha uppnått myndighetsåldern, och hans eller hennes handlingsbehörighet får inte vara begränsad.

Avtalsregistreraren och de personer som utövar bestämmande inflytande inom avtalsregistreraren ska vara tillförlitliga. Som tillförlitlig betraktas den som inte genom en lagkraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de senaste fem åren eller till bötesstraff under de senaste tre åren för ett brott som anses visa att personen är uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet. Personen betraktas dock inte som tillförlitlig, om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig vara uppenbart olämplig att bedriva registreringsverksamhet. En avtalsregistrerare anses inte heller vara tillförlitlig, om avtalsregistreraren eller en person som utövar bestämmande inflytande inom avtalsregistreraren är belagd med näringsförbud eller har meddelats näringsförbud under de senaste fem åren.

4 §

Krav på dem som utför registreringsuppgifter

Registreringsuppgifter som avses i 2 § 3 mom. får utföras av en hos avtalsregistreraren anställd person som uppnått myndighetsåldern och vars handlingsbehörighet inte är begränsad. Han eller hon ska ha den yrkesskicklighet och utbildning som krävs för

uppgifterna och vara tillförlitlig på det sätt som avses i 3 § 3 mom.

5 §

Utförande av registreringsuppgifter

På avtalsregistreraren och avtalsregistrerarens anställda tillämpas inte 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) när dessa utför registreringsuppgifter som avses i 2 § 3 mom.

På avtalsregistrerarens anställda ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när de utför registreringsuppgifter som avses i 2 § 3 mom. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

6 §

Avtal om registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket ingår ett avtal med avtalsregistreraren om produktion av de registreringstjänster som avses i 2 § 3 mom. I avtalet ska det åtminstone avtalas om

- 1) avtalsregistrerarens uppgifter,
- 2) förfaranden som säkerställer att de personer som utför registreringsuppgifter har tillräcklig yrkesskicklighet samt att registreringsverksamheten är av tillräckligt hög kvalitet,
- 3) datakommunikationsförbindelser, informationssystem, säkerhetsarrangemang och annat som behövs för att sköta uppgiften på behörigt sätt med beaktande av de bestämmelser om datasäkerhet som myndigheter ska iaktta,
- 4) eventuell ersättning som Trafiksäkerhetsverket ska betala till avtalsregistreraren,
- 5) tillsynsförfaranden samt säkerställande av en effektiv granskning av verksamheten.

Innan avtalet ingås ska avtalsregistreraren lämna Trafiksäkerhetsverket en redogörelse för hur de krav som avses i 3 och 4 § uppfylls. Bedömningen av tillförlitligheten görs dock av Trafiksäkerhetsverket.

Avtalsregistreraren ska underrätta Trafiksäkerhetsverket om alla sådana förändringar som avtalsregistreraren känner till och som

kan inverka på uppfyllandet av de krav som anges i 3 och 4 §.

7 §

Uppsägning och hävande av avtal om registreringsverksamhet

Trafiksäkerhetsverket ska säga upp eller häva avtalet om registreringsverksamhet, om avtalsregistreraren

1) inte längre uppfyller de allmänna krav enligt 3 § som gäller avtalsregistrerare,

2) väsentligt eller upprepat handlar på ett lagstridigt sätt, eller

3) väsentligt eller upprepat försummar att utföra registreringsuppgifterna enligt avtalet om registreringsverksamhet.

8 §

Registreringsavgift

Avtalsregistreraren tar för prestationer som hör till registreringsverksamheten ut avgifter till Trafiksäkerhetsverket. Avgifterna bestäms på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

9 §

Tillsyn

Trafiksäkerhetsverket utövar tillsyn över avtalsregistrerarnas registreringsverksamhet.

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av avtalsregistrerarna få de handlingar som behövs för tillsynen.

Trafiksäkerhetsverket har för utförandet av sina tillsynsuppgifter rätt att få tillträde till avtalsregistrerarens lokaler och andra utrymmen, med undantag för utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionen ska 39 § i förvaltningslagen iakttas.

10 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att få information

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få behövliga uppgifter

ur straffregistret och ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) för att utreda det tillförlitlighetskrav enligt 3 och 4 § som avser avtalsregistreraren och den som utför registreringar samt för den tillsyn som avses i 9 §. Uppgifterna kan lämnas ut via en teknisk anslutning.

En uppgift om ett brott får som grund för hävande av avtal lämnas ut till avtalsregistreraren.

11 §

Handräckning

Polisen är skyldig att lämna handräckning vid tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

12 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om registrering som har fattats av Trafiksäkerhetsverket får begäras hos verket på det sätt som anges i förvaltningslagen. Det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Över förvaltningsdomstolens beslut får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i ett beslut om rättelse av personuppgifter får sökas på det sätt som anges i personuppgiftslagen (523/1999). Ändring i en avgift som tas ut hos en kund får sökas på det sätt som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten.

Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

13 §

Hänvisningar till strafflagen

Bestämmelser om straff för brott mot tystnadsplikten finns i 38 kap. 1 och 2 § samt 40 kap. 5 § i strafflagen (39/1889).

Bestämmelser om straff för personregisterbrott finns i 38 kap. 9 § i strafflagen.

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 2 § 2 mom. tillämpas dock först från och med den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om registrering av fordon (1100/1998).

Trafiksäkerhetsverket ska inom ett år från ikraftträdandet av denna lag bedöma tillförlitligheten hos de avtalsregistrerare och personer som utför registreringsuppgifter som vid ikraftträdandet av lagen är avtalsregistrare eller utför registreringsuppgifter.

2.

Lag**om ändring av fordonslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fordonslagen (1090/2002) 3 § 28 punkten, 64, 66 a och 66 c §, 66 f § 2 mom. samt 95 och 98 §, sådana de lyder, 3 § 28 punkten i lag 961/2013, 64 § i lagarna 233/2007, 830/2008 och 653/2011, 66 a och 66 c § i lagarna 233/2007 och 276/2010 66 f § 2 mom. i lag 233/2007 samt 95 och 98 § i lag 276/2010, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder i lagarna 226/2009 och 961/2013, nya 29 och 30 punkter som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

28) *efterkontroll* sådan kontroll av ett fordon som underkänts vid besiktning som ska utföras inom en månad från besiktningen,

29) *certifikat* en identifieringskod som lämnas till en förhandsanmälare enligt 65 a § eller till den i registret antecknade ägaren av ett fordon och som visar äganderätten till fordonet,

30) *den som utför registreringar* Trafiksäkerhetsverket och en i 2 § 1 mom. i lagen om registrering av fordon (/) avsedd avtalsregistrerare.

64 §

Anmälan av fordons registeruppgifter

Ägaren och innehavaren av ett motordrivet fordon och ett fordon som kopplas till detta eller till dess släpvagn är skyldiga att registrera de uppgifter och ändringar av dem som behövs vid första registreringen av ett fordon samt uppgifter om att fordon avställt, påställt och avregistrerats slutligt, om inte

annat följer av denna lag eller av bestämmelser som utfärdas med stöd av den. Ett fordon anses ha påställt vid den första registreringen.

Försäkringsbolaget är skyldigt att anmäla uppgifter gällande trafikförsäkringar på det sätt som närmare föreskrivs i trafikförsäkringslagen och i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 4 mom. Den som svarar för användningen är skyldig att göra en registreringsanmälan när en uppgift som gäller den som svarar för användningen ska registreras, ändras eller avregistreras. I 59 § 1 mom. i avfallslagen (646/2011) föreskrivs det om en insamlares och behandlares skyldighet att anmäla fordonet för slutlig avregistrering, om det för fordonet har utfärdats ett skrotningsintyg.

Registreringsanmälan kan göras via den elektroniska tjänst som tillhandahålls av den som utför registreringen. Den som gör registreringsanmälan eller dennes ombud kan även lämna in registreringsanmälan personligen till en avtalsregistrerare som avses i 2 § 1 mom. i lagen om registrering av fordon.

Närmare bestämmelser om ägarens och innehavarens inbördes anmälningsskyldighet samt om rätten för fordonets förra ägare och innehavare att göra registeranmälningar som avser registrerade uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom närmare bestämmelser om registreringsanmälan och

andra anmälningar som gäller ändring av registeruppgifter samt om anmälningarnas tidsfrister.

Genom förordning av försvarsministeriet utfärdas bestämmelser om vilka militärfordon som införs i det register som avses i denna lag och vilka som införs i det militärfordonsregister som förs av försvarsmakten, samt om militärfordonsregistret och skötseln av registreringsärenden inom försvarsmakten. Ett militärfordon som har avställts får registreras i militärfordonsregistret.

66 a §

Registreringsintyg, registreringsskyltar och certifikat

Trafiksäkerhetsverket utfärdar på begäran ett registreringsintyg när ett fordon registreras första gången, när en ändringsregistrering görs och när ett fordon avställs eller påställs. Till den som gör en förhandsanmälan som avses i 65 § eller till den i registret antecknade ägaren av fordonet beviljar Trafiksäkerhetsverket på begäran ett certifikat.

När fordonet används i internationell trafik ska del I av det senast mottagna registreringsintyget medföras i fordonet under körning.

När fordonet registreras första gången och vid behov när fordonet påställs överlämnas registreringsskyltar med det registreringstecken som identifierar fordonet.

När fordonet får en ny ägare ska den tidigare ägaren ge fordonets certifikat eller gällande registreringsintyg samt registreringsskyltarna till den nya ägaren.

Närmare bestämmelser om registreringsstecken, registreringsskyltar, nationalitetsbeteckningar och förflyttningmärken, samt användningen, fastsättningen och skötseln av registreringsskyltar och nationalitetsbeteckningar, och om certifikat och registreringsintyg och deras användning utfärdas genom förordning av statsrådet. Trafiksäkerhetsverket fastställer de tekniska detaljerna för registreringsintygen och de uppgifter som anges i dem, formuläret för de blanketter som används vid registrering samt registreringsskyltarnas mått och andra tekniska egenskaper.

66 c §

Avställning av fordon

Anmälan om att ett fordon avställs ska göras den dag då användningen av fordonet i trafik upphör. Fordonet antecknas i registret som avställt från den dag då anmälan gjordes. Av särskilda skäl kan dock en dag som infallit före den dag då anmälan gjordes antecknas som den dag då fordonet avställdes.

Ett fordon som har avställts får användas i trafik och i övrigt fram till utgången av det dygn då avställningsperioden börjar.

Bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets rätt att i registret anteckna ett fordon såsom avställt på grund av export eller av något annat särskilt skäl utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 f §

Tillfällig användning av fordon i trafik

Trafiksäkerhetsverket och Tullen kan för ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som i Finland avställts eller belagts med användningsförbud eller körförbud ge förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningmärken för begränsad användning av fordonet i trafik och i övrigt.

95 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att ändra registeruppgifter

Om skyldigheten att registrera ett fordon har försummats eller om Trafiksäkerhetsverket får vetskap om att en uppgift som ska antecknas i registret har förändrats eller är felaktig, har Trafiksäkerhetsverket rätt att föra in de uppgifter som saknas i registret eller att rätta felaktiga uppgifter. Om ändringen påverkar ägarens eller innehavarens rättigheter ska Trafiksäkerhetsverket innan det företar ändringen låta ägaren och innehavaren av fordonet uttala sin åsikt om huruvida ändringen är befogad, om detta inte är uppenbart onödigt. Om felet beror på den anmälningskyldiges åtgärder, har Trafiksäkerhetsverket

rätt att hos denne ta ut kostnaderna för rättelsen. När ändringen gjorts ska Trafiksäkerhetsverket meddela detta till ägaren och innehavaren av fordonet.

Bestämmelser om den registeransvariges skyldighet att rätta uppgifter i ett personregister finns i 29 § i personuppgiftslagen (523/1999).

98 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om godkännande eller besiktning av ett fordon som har fattats av ett besiktningsställe får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning eller som verket annars meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut som polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet meddelat med stöd av denna lag får också överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller åtgärder enligt 42 §, återkallande av godkännande enligt 50 §, återkallande av provnummerintyg enligt 66 f §, återkallande av tillstånd enligt 78 §, förbud enligt 80-82 §, återkallande av typgodkännande enligt 86 a § samt återkallande av tillstånd enligt 92 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trots vad som föreskrivs i 66 a § utfärdas om första registrering, ändringsregistrering, avställning och påställning beträffande fordon som avses i 10 § 2 mom. 2 och 4 punkten och 17 § 2 mom. 3 och 4 punkten del I av registreringsintyget fram till den 31 december 2016. Den del I som mottagits senast ska medföras i fordonet vid körning till och med den 31 december 2016.

Helsingfors den 20 november 2014

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

ANTTI RINNE

Trafik- och kommunminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Parallelltext*

2.

Lag

om ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen (1090/2002) 64, 66 a, 66 c, 95 och 98 §, av dem 64 § sådan den lyder i lagarna 233/2007, 830/2008 och 653/2011, 66 a och 66 c § sådana de lyder i lagarna 233/2007 och 276/2010 samt 95 och 98 § sådana de lyder i lag 276/2010, samt fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 961/2013, nya 29 och 30 punkter som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

28) *efterkontroll* sådan kontroll av ett fordon som underkänts vid besiktning som ska utföras inom en månad från besiktningen,

64 §

Anmälan av fordons registeruppgifter

Ägaren och innehavaren av ett motordrivet fordon och ett fordon som kopplas till detta eller till dess släpvagn är skyldiga att registreranmäla de uppgifter som behövs för den

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

28) *efterkontroll* sådan kontroll av ett fordon som underkänts vid besiktning som ska utföras inom en månad från besiktningen,

29) *certifikat en identifieringskod som lämnas till en förhandsanmälare enligt 65 a § eller till den i registret antecknade ägaren av ett fordon och som visar äganderätten till fordonet,*

30) *den som utför registreringar Trafiksäkerhetsverket och en i 2 § 1 mom. i lagen om registrering av fordon (/) avsedd avtalsregistrerare.*

64 §

Anmälan av fordons registeruppgifter

Ägaren och innehavaren av ett motordrivet fordon och ett fordon som kopplas till detta eller till dess släpvagn är skyldiga att registreranmäla de uppgifter och ändringar av dem

första registreringen av ett fordon och förändringar i dem samt uppgifter om att fordon avställt, påställt och avregistreras slutligt, om inte annat följer av denna lag eller bestämmelser som utfärdas med stöd av den. Ett fordon anses ha påställt vid den första registreringen.

Anmälan om avställning kan inte göras i fråga om fordon i kategori L. Anmälan kan emellertid göras om fordonet har skadats, tillgripits, förts ut ur landet eller övergått i kommunens ägo med stöd av lagen om flyttning av fordon (828/2008) eller om det av någon annan särskild anledning som inte är försäkringsrelaterad inte går att använda fordonet i trafik eller någon annanstans.

Närmare bestämmelser om ägarens och innehavarens inbördes anmälningsskyldighet samt om den rätt som andra, såsom fordonets förra ägare, i 58 § i avfallslagen (646/2011) avsedda insamlare eller behandlare, innehavaren och den som ansvarar för användningen av bilen, har att göra registreringsanmälningar som gäller registrerade uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom närmare bestämmelser om anmälningar som gäller registeruppgifter och om de tillhörande tidsfristerna.

Den anmälningsskyldige eller dennes ombud ska personligen lämna registreringsanmälan till den behöriga registreraren. Genom förordning av statsrådet får det bestämmas att kommuner, i 58 § i avfallslagen avsedda insamlare eller behandlare, försäkringsbolag och motsvarande sammanslutningar och inrättningar kan göra registreringsanmälan också på annat sätt. Bestämmelser om när registreringsanmälan får lämnas via Trafiksäkerhetsverkets elektroniska tjänst utfärdas

som behövs vid första registreringen av ett fordon samt uppgifter om att fordon avställt, påställt och avregistrerats slutligt, om inte annat följer av denna lag eller av bestämmelser som utfärdas med stöd av den. Ett fordon anses ha påställt vid den första registreringen.

Försäkringsbolaget är skyldigt att anmäla uppgifter gällande trafikförsäkringar på det sätt som närmare föreskrivs i trafikförsäkringslagen och i den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 4 mom. Den som svarar för användningen är skyldig att göra en registreringsanmälan när en uppgift som gäller den som svarar för användningen ska registreras, ändras eller avregistreras. I 59 § 1 mom. i avfallslagen (646/2011) föreskrivs det om en insamlares och behandlares skyldighet att anmäla fordonet för slutlig avregistrering, om det för fordonet har utfärdats ett skrotningsintyg.

Registreringsanmälan kan göras via den elektroniska tjänst som tillhandahålls av den som utför registreringen. Den som gör registreringsanmälan eller dennes ombud kan även lämna in registreringsanmälan personligen till en avtalsregistrerare som avses i 2 § 1 mom. i lagen om registrering av fordon.

Närmare bestämmelser om ägarens och innehavarens inbördes anmälningsskyldighet samt om rätten för fordonets förra ägare och innehavare att göra registeranmälningar som avser registrerade uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom närmare bestämmelser om *registreringsanmälan och andra anmälningar* som gäller *ändring av registeruppgifter samt om anmälningarnas tidsfrister*.

genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av försvarsministeriet utfärdas bestämmelser om vilka militärfordon som införs i registret enligt denna lag och vilka som införs i det av försvarsmakten förda militärfordonsregistret samt om sistnämnda register och om skötseln av registreringsärenden inom försvarsmakten. Ett militärfordon som avställts får registreras i militärfordonsregistret

Genom förordning av försvarsministeriet utfärdas bestämmelser om vilka militärfordon som införs i det register som avses i denna lag och vilka som införs i det militärfordonsregister som förs av försvarsmakten, samt om militärfordonsregistret och skötseln av registreringsärenden inom försvarsmakten. Ett militärfordon som *har* avställts får registreras i militärfordonsregistret.

66 a §

Registreringsintyg och registreringsskyltar

Ett registreringsintyg utfärdas när ett fordon registreras första gången, när en ändringsregistrering görs och när ett fordon av- eller påställs. Del I av det senast mottagna registreringsintyget ska medföras i fordonet under körning. *När en släpvagn eller ett hyrt fordon framförs får dock i inrikestrafik medföras en kopia av del I av intyget given av registreraren.*

När fordon registreras första gången och vid behov när fordon påställs överlämnas registreringsskyltar med det registreringstecken som identifierar fordonet.

När fordonet får en ny ägare skall den tidigare ägaren överlämna fordonets registreringsintyg och registreringsskyltar till den nya ägaren.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om registreringstecken, registreringsskyltar, nationalitetsbeteckning och förflyttningsmärken, om användning, fastsättning och skötsel av registreringskyltar och nationalitetsbeteckning *samt* om registreringsintyg och deras användning. Trafiksäkerhetsverket fastställer de tekniska detaljerna för registreringsintygen och de uppgifter som anges på dem, formuläret för de blanketter som används vid registrering samt registreringsskyltarnas mått och andra teknis-

66 a §

Registreringsintyg, registreringsskyltar och certifikat

Trafiksäkerhetsverket utfärdar på begäran ett registreringsintyg när ett fordon registreras första gången, när en ändringsregistrering görs och när ett fordon avställs eller påställs. Till den som gör en förhandsanmälan som avses i 65 § eller till den i registret antecknade ägaren av fordonet beviljar Trafiksäkerhetsverket på begäran ett certifikat.

När fordonet används i internationell trafik ska del I av det senast mottagna registreringsintyget medföras i fordonet under körning.

När fordon registreras första gången och vid behov när fordon påställs överlämnas registreringsskyltar med det registreringstecken som identifierar fordonet.

När fordonet får en ny ägare ska den tidigare ägaren ge fordonets *certifikat eller gällande* registreringsintyg *samt* registreringsskyltarna till den nya ägaren.

Närmare bestämmelser om registreringstecken, registreringsskyltar, nationalitetsbeteckningar och förflyttningsmärken, samt användningen, fastsättningen och skötseln av registreringsskyltar och nationalitetsbeteckningar, *och* om *certifikat och* registreringsintyg och deras användning *utfärdas genom förordning av statsrådet.* Trafiksäkerhetsverket fastställer de tekniska detaljerna för registreringsintygen och de uppgifter som anges i dem, formuläret för de blanketter som används vid registrering samt registreringsskyl-

ka egenskaper.

tarnas mått och andra tekniska egenskaper.

66 c §

Avställning av fordon

Anmälan om att ett fordon avställs skall göras den dag då användningen av fordonet i trafik upphör. Fordonet antecknas i registret som avställt den dag då anmälan gjordes. Av särskilda skäl kan dock en dag som infaller före den dag då anmälan görs antecknas som den dag då fordonet avställs.

Om ett fordon som avställts har fästsatta registreringsskyltar får det användas i trafik och i övrigt fram till utgången av det dygn då avställningsperioden börjar.

Bestämmelser om återlämning av registreringsskyltar i samband med anmälan om avställning och om Trafiksäkerhetsverkets rätt att i registret anteckna ett fordon såsom avställt på grund av export eller av annat särskilt skäl utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 f §

Tillfällig användning av fordon i trafik

Den som utför registrering och tullverket kan i fråga om ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som avställts i Finland eller belagts med användningsförbud eller körförbud ge förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningmärken för begränsad användning av fordonet i trafik och någon annanstans.

95 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att göra ändringar

Om skyldigheten att registeranmäla ett fordon har försummats eller om Trafiksäkerhetsverket får vetskap om att en uppgift som ska antecknas i registret har förändrats eller är felaktig, har Trafiksäkerhetsverket rätt att

66 c §

Avställning av fordon

Anmälan om att ett fordon avställs ska göras den dag då användningen av fordonet i trafik upphör. Fordonet antecknas i registret som avställt från den dag då anmälan gjordes. Av särskilda skäl kan dock en dag som infaller före den dag då anmälan gjordes antecknas som den dag då fordonet avställdes.

Ett fordon som har avställts får användas i trafik och i övrigt fram till utgången av det dygn då avställningsperioden börjar.

Bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets rätt att i registret anteckna ett fordon såsom avställt på grund av export eller av något annat särskilt skäl utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 f §

Tillfällig användning av fordon i trafik

Trafiksäkerhetsverket och Tullen kan för ett fordon som inte registrerats första gången i Finland eller som i Finland avställts eller belagts med användningsförbud eller körförbud ge förflyttningstillstånd och tillhörande förflyttningmärken för begränsad användning av fordonet i trafik och i övrigt.

95 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att ändra registeruppgifter

Om skyldigheten att registeranmäla ett fordon har försummats eller om Trafiksäkerhetsverket får vetskap om att en uppgift som ska antecknas i registret har förändrats eller är felaktig, har Trafiksäkerhetsverket rätt att

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

föra in de uppgifter som saknas i registret eller att rätta felaktiga uppgifter. Innan Trafiksäkerhetsverket företar ändringen ska den låta fordonets ägare och innehavare uttala sin åsikt om ändringen är befogad, ifall ändringen påverkar ägarens eller innehavarens rättigheter. Om felet beror på den anmälningsskyldiges åtgärder, har Trafiksäkerhetsverket rätt att hos denne uppbära kostnaderna för rättelsen. När ändringen gjorts ska Trafiksäkerhetsverket meddela fordonets ägare och innehavare detta.

föra in de uppgifter som saknas i registret eller att rätta felaktiga uppgifter. *Om ändringen påverkar ägarens eller innehavarens rättigheter ska Trafiksäkerhetsverket innan det företar ändringen låta ägaren och innehavaren av fordonet uttala sin åsikt om huruvida ändringen är befogad, om detta inte är uppenbart onödigt.* Om felet beror på den anmälningsskyldiges åtgärder, har Trafiksäkerhetsverket rätt att hos denne ta ut kostnaderna för rättelsen. När ändringen gjorts ska Trafiksäkerhetsverket meddela detta till ägaren och innehavaren av fordonet.

Bestämmelser om den registeransvariges skyldighet att rätta uppgifter i ett personregister finns i 29 § i personuppgiftslagen (523/1999).

98 §

98 §

Ändringssökande

Ändringssökande

Rättelse i ett beslut som besiktningsstället fattat om godkännande eller besiktning av fordon samt om registreringsbeslut fattat av avtalsregistrerare får yrkas hos Trafiksäkerhetsverket. Rättelseyrkandet ska framställas inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

I ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av rättelseyrkande samt som verket annars meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996). Även i beslut som polisen, tullverket och gränsbevakningsväsendet meddelat med stöd av denna lag får ändring sökas enligt förvaltningsprocesslagen.

Beslut enligt 1 mom. får verkställas trots rättelseyrkande. Beslut enligt 2 mom. får verkställas trots att ändring har sökts.

Omprövning av ett beslut om godkännande eller besiktning av ett fordon som har fattats av ett besiktningsställe får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen.

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket fattat med anledning av en begäran om omprövning eller som verket annars meddelat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut som polisen, Tullen eller Gränsbevakningsväsendet meddelat med stöd av denna lag får också överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen som gäller åtgärder enligt 42 §, återkallande av godkännande enligt 50 §, återkallande av provnummerintyg enligt 66 f §, återkallande av tillstånd enligt 78 §, förbud enligt 80-82 §, återkallande av typgodkännande enligt 86 a § samt återkallande av tillstånd enligt 92 § får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen. Över andra beslut av förvaltningsdomstolen får besvär anföras endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ett beslut som har fattats med stöd av denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trots vad som föreskrivs i 66 a § utfärdas om första registrering, ändringsregistrering, avställning och påställning beträffande fordon som avses i 10 § 2 mom. 2 och 4 punkten och 17 § 2 mom. 3 och 4 punkten del I av registreringsintyget fram till den 31 december 2016. Den del I som mottagits senast ska medföras i fordonet vid körning till och med den 31 december 2016.
